

Motioner och motionsvar

Principprogram

Ung Vänsters 48:e Kongress
25 – 28 maj

★ **UNG VÄNSTER**

1 **PP1 - Patriarkatets ursprung**

2 Rådande konsensus inom forskarvärlden är att patriarkat som samhällelig institution historiskt
3 sett börjar utvecklas först i och med den neolitiska revolutionen, det vill säga jordbrukets
4 och/eller boskapshållningens införande som huvudsakliga näringar i ett samhälle. I det
5 samhällsstadie som allra oftast föregår detta, jägar- och samlarsystemet, finns visserligen genus
6 för män och kvinnor, men män är inte genomgående överordnade kvinnor. Om något är den
7 sociala maktbalansen där mer av ett matriarkat.

8
9 Vi i Ung Vänster borde förhålla oss ärligt och tydligt till vetenskapligt bevisade fakta om
10 mänsklighetens historia, och inte av någon anledning frångå sanningen och skarva i kanterna i
11 ett så viktigt dokument som vårt principprogram. Det är inte att förenkla, det är att förvrída.
12 Att erkänna denna tes är dessutom ett kraftigt moralverktyg. Insikten att patriarkatet inte är en
13 metafysisk, oförståelig kraft utan ett fysiskt system med ursprung i en viss uppsättning
14 materiella omständigheter, som dessutom inte längre existerar idag, kan verka oerhört
15 motiverande på kämpaglöden hos vilken feministisk aktivist som helst. Könsmaktsordningen är
16 dödlig, låt oss erkänna det!

17
18 *Vi yrkar*

19 **Att** på sid 3 rad 47 ändra ordet "Samtidigt" till "Sedan den neolitiska revolutionen".

20
21 *Daniel Meleaku, David Jonsson, Félix Yamba Yamba, Henning Bollmark, Marcus Grunditz,*
22 *Ottilia Hammarlund, Tillie Laestander, Viveka Bollmark, Ung Vänster Centrala Uppsala*

23
24
25 **Programkommitténs svar på motion PP1:**

26 Motionärerna lyfter i sin motion idén om att könsmaktsordningen uppkom i samband med den
27 neolitiska revolutionen, och vill med en relativt liten ändring i principprogrammet att
28 förbundet ska ansluta sig till just den vetenskapliga teorin. Från Programkommitténs sida vill vi
29 vidhålla att detta är just en teori jämte andra, och en teori som i många fall behöver
30 ifrågasättas, diskuteras och vridas på utifrån nutida arkeologiska och etnologiska rön. Trots att
31 det är en behjärtansvärd och viktig ambition att förstå patriarkatets uppkomst är det också en
32 mer komplicerad diskussion än motionärerna ger sken av i brödtexten.

33
34 Motionärerna hänvisar inte till specifika forskare eller texter i sin brödtext, utan till "Rådande
35 konsensus inom forskarvärlden", vilket är olyckligt då det gör att vi tvingas gissa vad
36 motionärerna lutar sig på och således vad vi bör besvara. Klart är dock att motionärerna menar
37 att jordbrukets och/eller boskapshållandets införande som främsta näring gett upphov till
38 patriarkatet. Detta menar programkommittén är en felaktig förenkling. Tesen ligger nära
39 Fredrich Engels resonemang i "Familjens, privategendomens och statens ursprung" - att
40 kvinnans roll, som hemmets och hushållets överhuvud, starkt försvagades i och med att
41 mannen skapade/fick ett förvärvsarbete som genererade ett överflöd.

42
43 Det finns ett par problem med detta resonemang. För det första var det aldrig så att kvinnorna
44 endast ägnade sig åt hushållsarbete i de tidiga klasslösa samhällena. De samlade, deltog i jakt
45 och fiske och de skötte jordbruk, som en del av ett kollektiv där man också tog hand om små
46 barn etc. För det andra finns det en tydlig brist i teorin om att en stark ojämlikhet skulle ha
47 vuxit fram endast ur ökad produktivitet - utan konflikt, som en "naturlig" följd av ett överflöd.
48 Det ter sig märkligt att gå från ett urkommunistiskt samhälle där ingen äger
49 produktionsmedlen och alla samarbetar, till ett samhälle byggt på slaveri – utan att detta skulle
50 renderat konflikt. Den beskrivningen för tankarna till resonemang om egoism som "människans
51 natur" - om det finns ett överskott kommer någon att ta det – men det är resonemang som för
52 historiematerialisten i alla andra fall är främmande. För den som är intresserad finns det flera

1 exempel på samhällen där ökad produktivitet, t ex i samband med införandet av jordbruk, inte
2 gett upphov till vare sig patriarkat eller slavsamhällen – där överflödet istället gått tillbaka till
3 det gemensamma, exempelvis i form av religiösa byggnader, gemensam förvaring eller annat
4 som tillhör offentligheten.

5
6 Istället menar man att det i Europa uppkommer en ny kultur först i och med bronsålderns
7 genombrott, då vapen möjliggjordes på ett annat sätt än tidigare, individuella gravar ersätter
8 kollektiva och våld breder ut sig. För den som vill läsa finns bland annat Marija Gimbutas
9 forskning om "kurgan-folkets" väpnade invasion av Europa, som en möjlig förklaring till
10 nödvändigheten av denna förändring.

11
12 Resonemanget som motionärerna för fram vilar på tesen att där det finns ett överflöd kommer
13 ojämlikhet (mellan könen) att uppstå – menar man då med andra ord att ett samhälle endast
14 vara jämställt om produktionen precis motsvarar människors grundläggande behov? I
15 motionärernas text skriver man att "[Patriarkatet är][...] ett fysiskt system med ursprung i en
16 viss uppsättning materiella omständigheter, som dessutom inte längre existerar idag" - i detta
17 resonemang håller vi varken med om A eller B. Som vi redogjort för tror vi inte att den
18 neolitiska revolutionen var orsaken till patriarkatets ursprung – men även den som tror det gör
19 sig rätt att fråga sig: Vilken del av de materiella omständigheterna menar man då inte existerar
20 idag? Möjligheten till produktion som vida överstiger människans behov existerar i största grad,
21 och omsätts i praktiken.

22
23 Sammanfattningsvis menar vi att många av Engels teser från 1884 är intressanta att diskutera
24 även idag, men att dessa bör ses utifrån för ämnet relevant forskning och kunskap – och i det
25 ljuset håller inte resonemanget hela vägen. Vi vill heller inte med benhård säkerhet föra in en
26 annan teori i principprogrammet, istället vill vi uppmana till vidare diskussion och
27 kunskapsinhämtning kring detta viktiga ämne, samt avslå motionen.

28
29 *Programkommittén föreslår kongressen:*

30 **Att** avslå motion PP1

31
32 *Se förbundsstyrelsens kommentar på motion PP1 efter motion PP3.*

33
34
35 **PP2 - Sänkt rösträttsålder**

36 Skolan är en av de största frågorna inom politiken. Samtidigt har vi som går gymnasiet inget att
37 säga till om i frågan. Detta trots att vi elever är de som har störst erfarenheter av det svenska
38 skolsystemet, samt påverkas av de olika besluten mest. Detta är en av anledningarna till att
39 Ung Vänster borde ta upp kampen för sextonåringars rätt att rösta!

40
41 Eftersom det är val endast vart fjärde år hamnar egentligen den genomsnittliga åldern för
42 första röstningen på 20 år. Hälften av förstagsångsväljarna är alltså mellan 20 och 22 år. Det är
43 med andra ord ytterst få gymnasieelever som får rösta och därigenom har en chans att ta
44 ställning, exempelvis gällande skolfrågan. I nuläget har alla i samhället förutom de flesta
45 grundskole- och gymnasieelever mer att säga till om hur elevernas vardag ska se ut (betyg,
46 läxor, osv) än eleverna själva. Detta är både beklagligt och onödigt, eftersom forskningen tydligt
47 visar på att röståldern borde ligga vid 16 års ålder.

48
49 "Kall kognition är relevant för frågor som röstning eller ge informerats samtycke för medicinska
50 procedurer, till exempel. Ungdomar kan samla bevis, samråda med andra och ta tid innan
51 beslut fattas. Ungdomar kan göra dåliga val, men statistiskt sett kommer de inte att göra dem
52 något oftare än vuxna."

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52

"I situationer som framkallar "het kognition" - situationer där deras känslor väcks, där tidspress är en faktor och de är i grupp - är ungas bedömningsförmåga inte helt mogen förrän de är äldre, förvisso tidigast 18 och kanske så sent som 21."
Laurence Steinberg (Professor i psykologi på Temple University och författaren av "Age of Opportunity: Lessons From the New Science of Adolescence.")

Det är viktigt att inte blanda ihop dessa två typer av kognition. Många tänker nog att de har hört att människans hjärna inte är fullt utvecklad vid sextonårsåldern. Det stämmer - men det område som inte är fullt utvecklat vid sextonårsåldern (het kognition) har ingenting med förmågan att rösta (kall kognition). Den kalla kognitionen är fullt utvecklad vid sextonårsåldern, vilket forskning tydligt visar. Det är en viktig detalj att komma ihåg.

Om 16-åringar fick rösta skulle fler opinionsundersökningar göras på vad unga tycker är viktiga frågor, vilket i slutändan skulle öka intresset för ungdomars åsikter och ge dem större utrymme i debatter. Att sluta exkludera röstkapabla ungdomar är något som skulle stärka vår demokrati. Forskning har konstaterat att när det gäller förmågan att göra genomtänkta beslut (vilket är det ens röst är grundad på) så skiljer sig inte sextonåringens förmåga avsevärt från artonåringens eller någon annan vuxen. Är du inte emot artonåringars rösträtt borde du inte vara emot sextonåringars. Därutöver har försök i de länder som Brasilien, Nederländerna, Norge m.fl. där man infört rösträtt för 16-åringar visat att de farhågor man ofta har inför att sänka rösträttsåldern - såsom fler populistiska eller radikala röster, lägre valdeltagande, etc. - inte realiserar när rösträttsåldern sänks.

Det är på fritiden som jag som ungdom försöker engagera mig i politiken. Det är då jag ser dokumentärer om orättvisor, läser debattartiklar, ser på nyheterna och formar mina åsikter och ståndpunkter i olika ärenden. I själva verket ska det vara min rättighet att ha en fritid där jag kan göra allt detta. FN:s konvention om mänskliga rättigheter fastslår att "var och envar har rätt till vila och fritid...", men den nuvarande skolpolitiken kränker detta i form av enorma mängder hemarbete som aldrig hade varit acceptabelt på en arbetsplats (trots att ingen seriös forskning visar på att läxor ökar kunskap). De som kan rösta i Sverige, får även sina frågor uppmärksammade av de politiska partierna. Partierna tvingas omforma sina idéer efter folket. Kanske är det därför politikerna på den borgerliga sidan inte vill att fler ungdomar som plågas av deras populistiska "disciplin"-politik ska få något att säga till om. Precis detsamma gällde när de var emot att kvinnor skulle få rösträtt och högerpolitiken främst tillgodosåg männens behov. Låt oss i Ung Vänster vara bättre än dem. Stå upp för den rösträttsålder som forskningen förespråkar, istället för den som dina känslor och tradition förespråkar.

Jag yrkar

Att det under rubriken *Kapitalismen, klassamhället och könsmaktsordningen* (sida 5) och under rubriken *Staten* (sida 9) läggs till ett stycke med innehållet: "Sänkt rösträttsålder är en fråga som Ung Vänster aktivt driver och försöker införa".

Aina Grensjö, Ung Vänster Piteå

Programkommitténs svar på motion PP2:

Motionären vill föra in en skrivning i principprogrammet om att Ung Vänster aktivt driver och försöker införa en sänkt rösträttsålder i Sverige. Argument som tas upp är att unga ska kunna vara med och påverka sin vardag i sådant som skolfrågor genom att rösta och att genomsnittsåldern för förstagångsväljare idag ligger på 20 år. Motionen hänvisar också till forskning som stärker tesen om att 16-åringar har fullt utvecklats fysiskt för att ha utvecklat ett

1 eget intellekt och därmed kan ta så pass viktiga beslut som detta rör. Dessutom menar
2 motionen att en tidigare rösträttsålder också skulle leda till att frågor som unga tycker är
3 viktiga skulle komma högre upp på dagordningen och hänvisar också till positiva exempel där
4 länder sänkt rösträttsåldern till 16 år.

5
6 Programkommittén tycker att det är bra att frågan om sänkt rösträttsålder diskuteras. Att sänka
7 rösträttsåldern skulle möjligtvis, som motionären själv skriver, innebära att skolfrågor och
8 andra frågor som många unga är engagerade i, som inflytandefrågor, fritid och arbetsrätt,
9 skulle komma högre upp på dagordningen. Det skulle också kunna innebära att delaktighet och
10 organisering ökar bland unga. Ett viktigt argument som vi håller med om är att unga har de
11 intellektuella och ansvarstagande förutsättningar som krävs för att kunna rösta.

12
13 Däremot vill vi i programkommittén poängtera att rösträtten endast är en liten del i ett
14 demokratiskt samhälle. Möjligheten att organisera sig och kämpa för sina egna rättigheter är
15 central, det gäller även barn och unga som ännu inte har rätt att rösta i parlamentariska val.

16
17 Vi ser att frågan om sänkt rösträttsålder är en större fråga och skulle behöva diskuteras hand i
18 hand med myndighetsåldern och valbarhetsåldern, båda idag reglerade till 18 år. Vi menar
19 dock att motionen inte kan bifallas i dess nuvarande form. För det första skulle det behövas
20 föras in en längre skrivning i principprogrammet som beskriver varför Ung Vänster skulle stå
21 upp för en sänkt rösträttsålder. För det andra så menar vi att om motionären tycker att detta är
22 en fråga som Ung vänster ska driva aktivt så skulle motionen passa bättre i förbundets
23 verksamhetsplan där vi bestämmer vilka frågor som Ung Vänster ska driva mellan
24 kongresserna. I skrivningen från motionären specificeras inte heller vilken rösträttsålder som vi
25 skulle sträva efter att införa, bara att vi ska verka för att den sänks.

26
27 *Programkommittén föreslår kongressen*

28 **Att** avslå motion PP2

29
30
31 **PP3 - För en revolutionär feminism!**

32 Bakgrund: I stycket om feminism så beskrivs könsmaktsordningen och könrollerna som något
33 som alltid har existerat. Vi motsätter oss detta. Historiematerialismen lär oss att varken klasser,
34 staten eller olika former av förtryck existerade i det urkommunistiska samhället. Männens
35 dominerade inte över kvinnor, och inte heller dominerade män över andra män. Eftersom inget
36 överskott producerades, utan bara tillräckligt för överlevnad, fanns ingen exploatering. Vi
37 menar att detta är en viktig poäng som behöver stå med i principprogrammet då det handlar
38 om hur vi ska se på förtryck, varför de finns och hur de ska avskaffas.

39
40 Om man inte ställer sig bakom historiematerialismens analys till förtrycken och exploaterings
41 uppkomst så skulle det innebära att kvinnoförtrycket har sitt ursprung i det genetiska d.v.s att
42 män föds med en nedsättande syn på kvinnor. Vi motsätter oss detta och söker istället en
43 materialistisk förklaring d.v.s att ingen människa föds med fördomar, kvinnonedsättande syn
44 eller rasistiska åsikter utan att vi formas av det samhället vi lever i som idag är kapitalismen.
45 Samhället formar oss, inte tvärt om. Med denna utgångspunkten att alla förtryck har sitt
46 ursprung i klassamhället så måste vi avskaffa klassamhället för att kunna avskaffa förtrycken.
47 Detta innebär att om vi ska kunna avskaffa könsmaktsordningen så måste feminismen vara
48 revolutionär och att vi måste avskaffa kapitalismen och införa socialism för att kunna ha
49 förutsättningar att kunna avskaffa könsmaktsordningen. Vi hävdar bestämt att förtryck som
50 könsmaktsordningen kommer att finnas kvar inom socialismen men genom att vi tar bort de
51 ekonomiska förutsättningarna som leder till förtryck så kommer vi för första gången ha
52 möjlighet att kunna avskaffa dem.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52

Vi yrkar

Att på sida 6 rad 43 i slutet av stycket "Kapitalismen, klassamhället och könsmaktsordningen" tillägga följande text:

"Så länge klassamhället finns så kommer könsmaktsordningen att existera. Därmed så behöver kapitalismen avskaffas genom revolution för att vi ska ha förutsättningar att avskaffa könsmaktsordningen."

Att den förbundsstyrelsen som blir vald efter kongressen 2017 får i uppgift att i stycket "Feminism" och "Kapitalismen, klassamhället och könsmaktsordningen" göra ändringar så att det inte finns motsättningar i texten och att följande åsikter tydligörs och framförs i texten:

1. "Att könsmaktsordningen inte alltid har existerat"
2. "Att könsmaktsordningen kommer att existera så länge klassamhället existerar."
3. "Att vi måste avskaffa kapitalismen och att det behövs en socialistisk samhällsomvandling för att vi ska ha möjlighet och faktiska förutsättningar att avskaffa könsmaktsordningen."

Ung Vänster Helsingborg

Programkommitténs svar på motion PP3:

Motionärerna föreslår en förändring av principprogrammet, samt att till nästa förbundsstyrelse skicka uppdraget att göra ytterligare förändringar. Vi vill först bemöta det förfarandet och varför vi menar att det vore en mycket dålig och för kongressens betydelse närmast förödande förändring av praxis att göra på det viset.

Kongressen är Ung Vänsters högsta beslutande organ, och är ett organ som håller Ung Vänsters politiska riktning i sin hand i och med diskussioner kring verksamhetsplan och principprogram. Förbundsstyrelsens arbete handlar sedan om att mellan kongresserna verkställa och implementera kongressens beslut. Vi menar att det är en viktig interndemokratisk princip att konkret text behandlas av kongressens ombud – och att förbundsstyrelsen således inte ges uppdrag och utrymme att själva formulera principprogrammet. Det handlar främst om att makten att besluta om sådana för förbundet grundläggande ställningstaganden bör ligga hos medlemmarna i form av ombud som valts av och representerar sina distrikt – och inte vara upp till en förbundsstyrelse att fritt tolka och skriva som man vill. Vi menar att det ger upphov till en maktkoncentration till förbundsstyrelsen som går emot våra interndemokratiska principer.

Så till sakfrågan. Motionärerna för ett yxigt resonemang om att könsmaktsordningen är kommen ur att överskott började produceras, och drar även resonemanget till att klassamhället måste avskaffas för att könsmaktsordningen ska kunna avskaffas. Vi menar att motionärerna har fel på båda punkter.

För det första är det endast en teori att könsmaktsordningen uppkommit i och med överskott i produktionen – och i ärlighetens namn (ur en historiematerialistisk synvinkel) – en ganska dålig teori.

Mycket annan forskning tyder på att samhällen som börjat producera överflöd fortsatt leva i jämlikhet och där överflödet gått tillbaka till det gemensamma. Dessa samhällen har ofta också saknat tecken på patriarkal överordning. Snarare finns teorier om att krigets och våldets inträde i Europa ledde fram till en patriarkal ordning. Detta menar vi rimmar bättre med en socialistisk och feministisk syn på människan – varför skulle överflöd automatiskt generera förtryck? Är det då människans "inneboende egoism" som styr, för det talar minst sagt för en dystopisk människosyn. Vi menar att det under lång tid, efter att överflöd började produceras,

1 heller inte var så att förtryck automatiskt uppstod. För utförligare resonemang kring
2 patriarkatets ursprung, se svar på motion PP1.

3
4 Vidare vill vi fasthålla förbundets nuvarande teori om att kvinnoförtrycket är ett separat
5 förtryck från klassförtrycket, och således inte kan förväntas lösas utifrån att klassamhället
6 störtas. Det är kön och inte klass som är grundläggande för kvinnoförtrycket, och
7 könsmaktsordningen verkar också till stora delar på andra sätt än klassamhället. Fastän båda
8 till viss del kan röra sig inom samma sfärer (t ex den ekonomiska, den sociala eller ägande och
9 makt) så ser de inom dessa sfärer radikalt olika ut. Vi behöver inte teorier som bortser från att
10 könsmaktsordningen är ett separat system – det försvårar möjligheten att bekämpa både
11 könsmaktsordningen och klassamhället.

12
13 *Programkommittén föreslår kongressen:*

14 **Att** avslå motion PP3

15
16
17 **Förbundsstyrelsens kommentar på motion PP1 och PP3:**

18 Förbundsstyrelsen delar programkommitténs ståndpunkt om att motionerna ska avslås och att
19 vår hållning i principprogrammet fortsatt ska vara att könsmaktsordningen och kapitalismen är
20 två skilda strukturer som därmed har olika grund och ursprung.

21
22 Förbundsstyrelsen vill ta upp en viktig grundval för könsmaktsordningen som vi menar att både
23 programkommittén och motionärerna bortser ifrån i sin argumentation – mäns våld mot
24 kvinnor. Denna faktor faller inte in under kategorin arbete och inte heller under produktion
25 eller reproduktion.

26
27 Frågan som måste besvaras är; kommer män att sluta slå sina fruar i ett socialistiskt samhälle?
28 Förbundsstyrelsen hävdar att svaret är nej.

29
30 Att enbart använda marxistiska eller ekonomiska teorier för att analysera förtrycket mot
31 kvinnor vore en förenkling och gör oss enögda för hur könsmaktsordningen verkar. Att förstå
32 och bekämpa en maktstruktur som märks i våra sovrum, i äktenskapliga relationer, mellan
33 system och bror, och därtill inom vår egen organisation, kräver mer än att förstå relationen
34 mellan en kapitalist och en arbetare. För att konstatera att könsmaktsordningen inte enbart
35 vilar på hur produktionsförhållandena ser ut behöver vi inte vare sig Friedrich Engels eller
36 forskning om hur vi levde för miljoner år sedan, det räcker med att betrakta dagens samhälle.

37
38 Mäns våld mot kvinnor går inte att knyta till någon annan omständighet än kön. Våldet
39 förekommer inom alla samhällsklasser och oberoende av privatekonomisk situation inom de
40 familjer eller relationer där våldet utövas. En kvinna som materiellt sett har en stark
41 maktposition i samhället löper lika stor risk att utsättas för våld av sin partner som vilken annan
42 kvinna som helst (även om hon har bättre förutsättningar att lämna sin partner). Därför
43 innehåller principprogrammet många resonemang om hur mäns våld mot kvinnor tar sig
44 uttryck och påverkar kvinnor som grupp, och därför är en stor del av Ung Vänsters feministiska
45 arbete riktat mot att bekämpa mäns våld mot kvinnor.

46
47 Om motionernas intentioner skulle dras till sin spets menar vi att det skulle innebära att våldet
48 istället betraktas som villkorade av produktionsförhållandena inom kapitalismen, och att våra
49 strategier skulle anpassas efter det. En sådan förändring vill förbundsstyrelsen inte se.

50
51 Vi håller inte med motionärerna till PP1 när de påstår att nuvarande skrivningar medför att
52 könsmaktsordningen betraktas som "en metafysisk, oförståelig kraft utan ett fysiskt system"

1 eller motionärerna till PP3 när man hävdar att de medför att könsförtrycket är genetiskt. Vi har
2 gott om erfarenheter av att framgångsrikt frigöra kvinnor från förtryck och har nått långt på
3 kort tid. Att könsmaktsordningen är en mer komplex maktstruktur som ställer högre krav på
4 sina motståndare gör den varken till mindre av en social konstruktion eller till mer av en
5 biologisk sanning.

6
7 Till sist vill förbundsstyrelsen markera mot att såväl motionärerna som programkommittén,
8 möjligen omedvetet, använder begreppet "patriarkat" i sina texter. Trots att vi inte vill att vårt
9 förbunds debatt präglas av semantik och stelbenthet gällande ord, önskar vi oss en större
10 omsorg om våra begrepp och deras betydelser. Inom feministisk teoribildning används en
11 uppsjö av specifika ord, som genussystemet och patriarkatet, vars funktioner också är specifika
12 och skiljer sig åt. Det är ingen slump att vi i principprogrammet konsekvent valt att använda
13 "könsmaktsordningen".

14
15 Könsmaktsordningen som begrepp är beskrivande och berättar om en ordning (struktur) som
16 handlar om kön och makt. Patriarkatet är ett mer statiskt och konstaterande begrepp, och
17 övergavs av Ung Vänster i början av 2000-talet eftersom patriarkatet/patriark för tankarna till
18 en gammaldags manlig kung eller ledare. Istället vill vi benämna det som en ordning som
19 visserligen förändras, exempelvis i och med att kvinnor i högre utsträckning erövat
20 maktpositioner, men som inte upphävts. I linje med ovanstående argumentation i förhållande
21 till ursprung är det viktigt att vi betraktar könsförtrycket som komplext och föränderligt. Särskilt
22 idag, när det finns de som vill hävda att Sverige är jämställt och att könsförtryck bara tillhör
23 andra kulturer, vill vi lägga vikt vid att det inte är så enkelt som att ett samhälle är eller inte är
24 ett patriarkat.

25
26 *Förbundsstyrelsen föreslår kongressen*
27 **Att** bifalla programkommitténs svar

28
29

30 **PP4 - Låt oss inte glömma det obetalda arbetet**

31 Det är inte fullt ut sant att "[d]en kapitalistiska formen av exploatering är lönearbete".
32 Oavlönat arbete i hemmet, i utsugna nationer och i utbildningen är på samma vis
33 fundamentala former av kapitalistisk (och patriarkal, imperialistisk, etc.) exploatering. Kapitalet
34 använder oavlönat arbete delvis för sin egen vinning, men även för att strukturera det
35 avlönade arbetet och kontrollera arbetarklassen.

36
37

37 *Vi yrkar*
38 **Att** på sida 7, rad 2, ersätta meningen "Den kapitalistiska formen av exploatering är
39 lönearbete" med följande: "Under kapitalismen kommer exploatering huvudsakligen i
40 formen av lönearbete."

41
42 *Gottfrid Nilsson, Ung Vänster Skövde, Jakob Jarnhed, Ung Vänster Norrort*

43
44

45 **Programkommitténs svar på motion PP4:**

46 Motionärerna vill ändra en mening i det stycke som beskriver att överskottet av det arbete som
47 skapats har tillskansats av den härskande klassen på olika sätt genom historien. I detta stycke
48 vill man i principprogrammet beskriva hur arbetet under kapitalismen fungerar.
49 Programkommittén menar att det är en rimlig beskrivning att göra att den specifika formen av
50 exploatering under kapitalistiska är lönearbete. Även om det oavlönade arbetet har en del i det
51 kapitalistiska systemet så är det inte fundamentet för kapitalismen, fundamentet för
52 kapitalismen är att det skapas mervärde i form utav kapital som kapitalägarna tillskansar sig.

1
2 *Principprogramskommittén föreslår kongressen*

3 **Att** avslå motion PP4

4
5

6 **PP5 - Ungas situation på arbetsmarknaden**

7 I principprogrammet skriver man teorier, ord från 1800-talet och om LO. Man har öst på med
8 satsradningar, lite syftningsfel och vissa tveksamma styckeindelningar. Men det är bara
9 mänskligt och helt okej. Vad som inte är okej är att Ung Västers principprogram har ett helt
10 stycke om "arbete" men inte ens nämner unga på arbetsmarknaden och det helvete vissa går
11 igenom. Är vi ett politiskt ungdomsförbund måste vi se till de unga i politiken.
12 Arbetsmarknaden är högst politisk, och ungas situation i den är grotesk. Otrygga anställningar,
13 okunskap, tvivel, magsår och kassa löner. Vi är Ung Vänster. Vi är unga och ser till
14 arbetsklassens situation i alla lägen. Vi är de som ska gå först i led och skandera över hur unga
15 har det på arbetsmarknaden. Något så viktigt och relevant måste återspeglas i vårt
16 principprogram.

17
18 *Vi yrkar*

19 **Att** på sidan 8 rad 32 lägga till följande:

20 "Eftersom att hög arbetslöshet ger en svagare förhandlingsposition för arbetare är
21 situationen för oss unga på arbetsmarknaden extra svår. Nästan var femte ungdom är
22 arbetslös i Sverige, och det medför att vi har en ännu sämre ställning än andra
23 åldersgrupper på arbetsmarknaden. Att ha ett sommarjobb för en skolungdom kan
24 vara avgörande för hans sociala värde. I tonåren ökar pressen att börja bli ekonomiskt
25 fri på ett personligt plan. För vissa med rikare familj är sommar- eller extrajobb något
26 frivilligt. För andra är det ett måste för att uppfylla socioekonomiska krav.

27
28 På grund av den höga ungdomsarbetslösheten gör detta att ungdomar tvingas
29 acceptera jobb med usla villkor. Man får kanske inget kontrakt, ingen rast om dagarna,
30 dålig lön och taskig behandling av chefer. Att unga ofta saknar information om sina
31 rättigheter gör att det blir svårt att kräva saker av sin arbetsköpare. Man vill inte ens
32 ringa in sjuk, eller utnyttja andra rättigheter man faktiskt känner till, i rädsla för att
33 förlora jobbet. Arbetsköparen är väl medvetna om ens situation, och utnyttjar den för
34 att medvetet gå över gränser. Till exempel genom att ringa en sent på kvällen och vilja
35 att man ska komma in tidigt nästa morgon och jobba, med hot om att ersätta en med
36 någon annan som kan tänka sig att jobba för ännu sämre villkor. Ännu en svårighet för
37 en som ung anställd är att man ofta tänker söka något annat jobb i framtiden, och
38 därför behöver goda referenser från det nuvarande. Det gör en villig att acceptera
39 annars orimliga krav. Att man jobbar tillfälligt, som till exempel säsonganställd, gör
40 även att man blir mindre benägen att kämpa för bättre förhållanden; man ska ju snart
41 ändå lämna arbetsplatsen. Resultatet av det blir att nästa person på plats får dras med
42 samma villkor, då chefer aldrig får mothugg underifrån.

43
44 Som ett ungdomsförbund inom arbetarrörelsen har vi unika insikter i, möjlighet att
45 kritiskt granska, och därmed skyldighet att jobba för att förbättra arbetsvillkoren för
46 unga. Om inte vi gör det så kommer ingen göra det, och då kommer unga för all
47 överskådlig framtid tvingas leva i dessa förhållanden."

48
49 *Daniel Meleaku, Henning Bollmark, Malin Bäckström Häggkvist, Otilia Hammarlund, Ung*
50 *Vänster Centrala Uppsala*

51
52

1 **Programkommitténs svar på motion PP5:**

2 Motionärerna vill lägga till ett långt stycke om ungas situation på arbetsmarknaden i
3 principprogrammet. Motionärerna har rätt i en hel del av själva problembeskrivningen som
4 görs i textstycket som man vill lägga in, exempelvis att ungas situation på arbetsmarknaden
5 präglas av otrygghet och att våra villkor är allt för dåliga. Däremot är principprogrammet ett
6 dokument där vi slår fast våra övergripande teoretiska utgångspunkter och vi tycker att texten
7 är allt för specifik. Vi är inte heller helt förtjusta i begreppet ungdomsarbetslöshet. Det är i
8 mångt och mycket ett begrepp som används av borgarna för att förklara den arbetslöshet som
9 är inbyggd i det kapitalistiska systemet, att unga är exempelvis oerfarna, lata och så vidare. När
10 man som motionärerna gör skriver att var femte ungdom är arbetslös anammar man också en
11 retorik och en verklighetsbild som mångt och mycket myntades under borgarnas tid vid makten
12 under 2000-talet, där man använde begrepp som "en hög ungdomsarbetslöshet" för att
13 rättfärdiga sänkta arbetsgivaravgifter med mera. Det stora problemet för unga är inte
14 arbetslöshet utan de otrygga anställningarna som vi tvingas ta, vilket också motionärerna till
15 viss del beskriver i sin föreslagna text.

16
17 Vi håller med motionärerna om att det är viktigt att vi har en verklighetsbeskrivning som unga
18 känner igen sig i och som man identifierar sig med. Detta är någon som vi har utrymme att göra
19 i våra kampanjer och när vi snackar med folk. Däremot menar vi att principprogrammet bör
20 fokusera på våra övergripande teorier och vi menar att detta stycke blir allt för långt och
21 detaljerat vad gäller den situation som unga befinner sig i idag. Vi är ett förbund med höga
22 ambitioner och har inte bara ansatsen av att förstå ungas verklighet utan vill ha en
23 verklighetsbeskrivning som gäller hela samhället.

24
25 *Programkommittén föreslår kongressen*

26 **Att** avslå motion PP5

27
28

29 **PP6 - Stat och rasism**

30 Ett av styckena i principprogrammet, under rubriken "Staten", går igenom förbundets syn på
31 hur staten samverkan med strukturell rasism. Det förklarar hur staten fungerar som ett
32 instrument för den härskande klassen, borgarklassen, för att driva deras intressen på
33 arbetarklassens bekostnad. Ett rimligt perspektiv. Stycket går vidare till att påstå att "den
34 borgerliga staten alltid kommer vara rasistisk," och brister med det i sin egen logik. Om staten
35 är ett uttryck för borgerliga intressen så är staten inte essentiellt rasistisk, för det är inte heller
36 borgarklassen.

37
38 Under vissa omständigheter gynnar det borgarklassen att predika tolerans och jämlikhet
39 mellan folkgrupper, som Fredrik Reinfeldt gjorde i sitt tal om öppna hjärtan 2014. När han och
40 andra borgare kallar sig antirasister så gör de det inte av sitt hjärtas stora godhet utan av rent
41 och skärt egenintresse, för jämlikhet mellan folkgrupper kan lika gärna som större rättigheter
42 för förtryckta betyda att man vill sänka en privilegierad del av arbetarklassen till de sämst
43 lottades nivå.

44
45 När EU öppnar eld mot den svenska modellen genom reformer för det man kallar flexibilitet på
46 arbetsmarknaden, som att tillåta bemanningsföretag med utländska byggarbetare utan
47 kollektivavtal konkurrera ut inhemska LO-anslutna, så är det i antirasismens namn. För varför
48 skulle en ugandisk byggare inte ha rätt att söka samma jobb som en svensk? När amerikanska
49 statliga domare blockerar Donald Trumps inreseförbud mot muslimer så är det med stor
50 sannolikhet för att den amerikanska kapitalismen har stora geopolitiska investeringar i
51 samarbeten med muslimska länder, och därför tjänar på att motverka den amerikanska
52 althögerns rasistiska kampanj mot just muslimer.

1
2 Det finns tusen och åter tusen exempel på hur den borgerliga staten på grund av borgerliga
3 intressen aktivt motarbetat rasism. Poängen med denna motion är därmed inte att försvara
4 staten på något sorts moraliskt plan, utan snarare motsatsen; det är inte så enkelt som att
5 eftersom att rasism är "något ont" och borgare är "onda" så hör de två ofrånkomligen ihop.
6 Kapitalismen, är det sagt, är fylld av motsättningar, och det borde återspeglas även på denna
7 punkt i vårt principprogram.

8
9 *Vi yrkar*

10 **Att** på sid 9 rad 43 efter ordet "rasistisk" lägga till orden "när det gynnar borgarklassen".

11
12 *Daniel Meleaku, Félix Yamba Yamba, Henning Bollmark, Viveka Bollmark, Ung Vänster Centrala*
13 *Uppsala*

14
15
16 **Programkommittén svar på motion PP6:**

17 Motionärerna menar att det inte per definition går att beskriva den borgerliga staten som
18 rasistisk och att det finns många exempel på hur den borgerliga staten motarbetat rasism.

19
20 I vårt principprogram skriver vi: *"De rasistiska strukturerna har alltid format samhället, och är*
21 *tätt knutna till utvecklingen av klassamhällena. För de härskande klasserna har rasismen fallit*
22 *sig självklar som ett sätt att rationalisera och naturalisera ojämlikheterna, och täcka över de*
23 *grundläggande samhällsliga konflikterna. Den tydliga kopplingen mellan klass och hudfärg har*
24 *dessutom gjort rasismen till en del av överhetens klassförakt. Då rasismen utgör en central del*
25 *av klassamhället finns det inget intresse bland de härskande klasserna att bekämpa rasismen,*
26 *då det gynnar deras ekonomiska positioner."*

27
28 Precis som motionärerna tror inte programkommittén att högerens rasism beror på "ondska",
29 utan på intressen. Kapitalet tjänar på rasism. I ett kapitalistiskt system kommer grupper alltid
30 att ställas mot varandra. Strävan efter en ständig tillväxt är central – profitkvoten måste öka.
31 Det kan ske på olika sätt, men det kanske mest uppenbara är genom att öka arbetskraftens
32 exploatering. Genom att peka ut grupper och kräva "lätta jobb" eller "ungdomslöner" så ställer
33 man arbetare mot arbetare och pressar löner och villkor nedåt. En sådan uppdelning leder
34 ofrånkomligen till en splittring av arbetarklassen och förutsättningarna för organisering och
35 gemensam kamp försvåras. Historiskt har detta alltid varit knutet till föreställningar om ras,
36 kultur, religion eller motsvarande.

37
38 Kapitalet kräver också en växande marknad. För att ständigt kunna expandera krävs nya arenor
39 att exploatera. Det har dels handlat om att göra nya samhällsliga områden till marknader,
40 (privatiseringarna i välfärden är ett exempel). Dels har det handlat om att erövra nya
41 geografiska områden, med våld eller utan. Det är kortfattat vad vi benämner som imperialism.
42 Imperialism kräver i sin tur att vi går med på idén om "den andre", den rasifierade.

43
44 Programkommittén menar att rasismen är en bärande del av det kapitalistiska systemet och
45 därmed också av den borgerliga staten. Att borgerliga företrädare eller partier tar ställning för
46 ett öppet samhälle fritt från rasism betyder inte att borgerligheten som sådan är antirasistisk.
47 Att Fredrik Reinfeldt sommaren 2014 höll ett tal om att vi skulle öppna våra hjärtan förändrar
48 inte det faktum att den dåvarande borgerliga regeringen bedrev en politik som påtagligt ökade
49 klyftorna mellan människor. En politik som la grunden för SD:s intåg i riksdagen, stängda
50 gränser och terrorattentat mot asylboenden. Det kan finnas tillfällen när den borgerliga staten
51 till synes tjänar på antirasistiska handlingar. Men kapitalismens inneboende struktur kräver
52 rasism, vilket gör idén om en antirasistisk borglig stat till en omöjlighet.

1
2 *Programkommittén föreslår kongressen*
3 **Att** avslå motion PP6

4
5 *Se förbundsstyrelsens kommentar på motion PP6 efter motion PP10*
6

7
8 **PP7 - En marxistisk statsanalys åt Ung Vänster!**

9 Denna motion var från början avsedd att antingen uppdelas i att-satser eller separata motioner
10 men med tanke på dess omfattande natur var det inte praktiskt att ha en motion med mer än
11 ett dussin att-satser eller ett liknande antal motioner. Syftet med motionen är att korrigera och
12 rätta, istället för att ändra, och därmed har inga nya paragrafer eller sidospår lagts till.

13
14 Ung Vänster är ett revolutionärt socialistiskt och feministiskt förbund, vars grundläggande
15 analytiska ståndpunkter och metoder vilar på antisexistisk och Marxistisk bas. Med detta i
16 åtanke är det dags att anta en analys av den kapitalistiska staten som är i enlighet med våra
17 Marxistiska grundprinciper.

18
19 I och med att denna motions föreslagna text är en omfattande omskrivning och,
20 förhoppningsvis, korrigering av stycket är det viktigt att vi börjar med att klargöra den viktigaste
21 termen som vi arbetar med – staten.

22
23 Den moderna staten är först och främst - historiekronologiskt och materiellt - ett organ för
24 klassförtryck med sin grund i de olösliga motsättningarna mellan kapital och arbetare. Dess
25 mest grundläggande funktion, som identifierat av allt från socialister till klassiska liberaler som
26 Adam Smith, är våldsmonopolets försvar av den privata egendomen, eller som Smith beskrev
27 det - "försvar av de rika från de fattiga".

28
29 Staten är och förblir ett organ för upprätthållandet av kapitalets diktatur, oavsett vilken
30 lagstiftande och parlamentarisk form den tar. Detta är lika sant i den mest auktoritära
31 diktaturen som i den mest liberala demokratin. Av denna anledning är det förbryllande när vårt
32 principprogram påstår att "staten har en repressiv apparat" som delvis består av "[p]olisen,
33 domstolsväsendet och militären". Detta, och den kontinuerligt upprepade kritiken av den
34 repressiva delen av staten, har huvudsakligen två teoretiskt problematiska implikationer:

- 35
36 1. Det finns en specifikt icke-repressiv del av den borgerliga staten som inte ska krossas.
37 2. Staten avskrivs sin specifika klasskaraktär och sin historiska grund.

38
39 Idén att vi kan välja vilka delar av kapitalismen - eller en del därav - som vi gillar samt ogillar
40 och sedan avskaffa de dåliga medan vi behåller de bra är ingenting nytt inom socialistisk
41 diskurs. Sedan 1800-talet har denna tendens - och kritiken mot den - existerat, märkvärdigt först
42 mellan Marx och Fourier, Owen & co., mellan Marx och Proudhon och sedan mellan Lenin och
43 Kautsky.

44
45 Idén att arbetarklassen inte enbart kan ta över den borgerliga staten och använda den i sitt
46 eget intresse var något som blev tydligt under tiden då arbetarklassen tog över makten i den
47 s.k. Pariskommunen 1870. Att presentera övertagande av den borgerliga staten som vägen till
48 socialistisk samhällsomvälvning är att missförstå av vad staten är. Principprogrammet påstår att
49 statsmakten ska agera mot kapitalisters egendom och mot kapitalet. Den borgerliga staten ska
50 alltså agera mot sin egen funktion, vilket förutsätter att klassen vars intressen den existerar för
51 att representera accepterar att dess centrala organ krossar dess makt. Principprogrammet talar
52 om "statens mest uppenbara stöd till kapitalet och borgarklassen" när staten alltid har varit, i

1 grund och botten, ett borgerligt organ.
2
3 Utöver detta är det högst otydligt precis vad programmet åsyftar när det nämner statens
4 repressiva delar. Det skulle till synes kunna vara "[p]olisen, domstolsväsendet och militären"
5 men senare klargörs att termen även inkluderar sådant utanför våld och legitimering därav, och
6 snarare utgör ett "spektrum". Det klargörs aldrig vad den repressiva delen som staten "har",
7 faktiskt är. Detta är problematiskt eftersom den bevisligen inte är densamma som dem
8 vedertagna definitionen av statlig repression som Marxister historiskt har använt. Detta är inte
9 i sig problematiskt – det är viktigt att ifrågasätta ortodoxi och dogma, men ska detta göras så
10 ska förändringarna vara väl belagda och genomtänkta.
11
12 Det luddiga begreppet att staten "har" en repressiv apparat blir ytterligare förbryllande
13 eftersom formuleringen till slut bottnar i den antydda tautologin att staten skyddar staten,
14 istället för att inse att staten skyddar borgarklassen. I denna motions föreslagna text görs det
15 tydligt att staten är en repressiv apparat med en klar klasskaraktär, vars borgerliga inkarnation
16 enbart har ett begränsat värde för en revolutionär rörelse.
17
18 Vårt principprogram påstår idag att den svenska klassdominansen inte baseras på öppet våld,
19 vilket är högst underligt. Vad möts vi av när vi är ute och demonstrerar mot fascister? Vad möts
20 vi av när vi försöker demokratisera våra arbetsplatser? Det är just våld som staten är baserad
21 på - det är enbart genom statens våld som borgarklassen kan upprätthålla sitt klasstyre. Om
22 batonger, tårgas och pepparsprej inte är öppet våld så är det oklart vad som är det.
23
24 Principprogrammets antikapitalistiska åtgärder via staten ("demokratisering" av sektioner av
25 ekonomin) är i direkt motsägelse till andra delar av programmet. I det följande stycket (om
26 välfärdsapparaten) förklaras 1900-talets uppbyggnad av den svenska välfärdsapparaten som en
27 klasskompromiss men i detta stycke beskrivs den som vägen till socialismen.
28
29 Det huvudsakliga problemet med att presentera statliga, kommunala och landstingsbaserade
30 ägandeformer som socialistiska är att de inte på något sätt upphäver kapitalistiska
31 produktionsförhållanden. Arbetarklassen blir inte fri för att dess mervärde går till staten istället
32 för en kapitalist. Vänstern har tidigare gjort det misstagna antagandet att frånvaron av
33 kapitalister innebär frånvaron av kapital. Problemet här är att kapitalister enbart är
34 representanter för kapitalet. Vårt socialistiska mål är avskaffandet av kapital och (mer)värde;
35 inte avskaffandet av individuella kapitalister och omstruktureringen av mervärdet. Vi kan inte
36 ta bort de delar av kapitalismen som på ytan verkar dåliga samtidigt som vi behåller de som är
37 bra. Därmed bör vi klargöra att dessa ägandeformer är viktiga i vår kamp samtidigt som de är
38 otillräckliga långsiktigt.
39
40 Socialismen får inte reduceras till essentialistiska "gemensamt ägande" - åtminstone inte inom
41 ramarna för den borgerliga staten. Det finns ingen motsättning mellan statligt ägande och det
42 kapitalistiska produktions sättet. Vi får inte göra misstaget att upprätthålla vissa former av
43 kapitalistisk organisering som socialistiska när dessa fortfarande baseras på exploateringen av
44 arbetarklassen.
45
46 Den paragraf som handlar om könsmaktsordningens roll i staten är korrekt men kan utvidgas
47 med en utveckling av statens patriarkala natur. Det är viktigt att vara tydlig med att
48 könsmaktsordningen är en faktisk struktur och inte bara en uppsättning sexistiska åsikter, samt
49 att det inte är ett sammanträffande att män råkat inneha (och fortsätter att inneha) politiska
50 och övriga maktpositioner, utan att detta är resultatet av specifika strukturer.
51
52 Stycket om statens rasism är även bra men bör likaså utvidgas. Det borde göras tydligt att

1 kolonialismen och imperialismen inte enbart orsakades av rasistiska världsåskådningar och att
2 det inte är ett sammanträffande att rasistiska och borgerliga intressen sammanfaller. I slutet av
3 stycket finns ett något underligt påstående om att "den borgerliga staten alltid kommer vara
4 rasistisk, [och] kampen för kapitalismens avskaffande också är kampen mot statlig rasism".
5 Detta är givetvis sant men slutsatsen är inkomplett och implicit motsägelsefull. Den borgerliga
6 staten kommer alltid vara rasistisk och därför ska vi alltså kämpa mot de rasistiska uttrycken i
7 staten, istället för att kämpa mot den (rasistiska) borgerliga staten. Vi kan inte erkänna att den
8 borgerliga staten alltid kommer vara rasistisk utan slutsatsen att vi måste kämpa mot den
9 borgerliga staten.

10
11 Diskussionen om rättigheter behöver likväl uppdateras. Kampen för utökat demokratiskt
12 inflytande och för utökade rättigheter är fundamental i arbetarrörelsen. Mycket riktigt
13 poängterar principprogrammet att kampen för rättigheter är en folklig kamp som kommer från
14 de förtryckta skikten - från kvinnor, queerpersoner, marginaliserade, arbetare, etc. - men är
15 oklar när den säger att motståndet däremot kommer från "högern". Förslaget förtydligar
16 således att reaktionen kommer från kapitalet och dess representanter (nominellt högern),
17 snarare än bara ideologiska motståndare.

18
19 Det är viktigt att poängtera att vi kan erkänna den borgerliga staten som vår fiendes verktyg,
20 samtidigt som vi ser att det går att använda den för relativt progressiv politik. Motionen ämnar
21 inte att förminska eller utesluta parlamentariska metoder, utan snarare att klargöra att dessa
22 inte i sig själva är tillräckliga.

23 Motionens föreslagna text inkluderar även ett antal korrigeringar i grammatik som inte bör
24 vara kontroversiella.

25
26 Utan en korrekt analys av staten kommer vår praktiska revolutionära aktivitet aldrig att vara
27 fullt ut nyttig i kampen för ett socialistiskt samhälle. Vi ska aldrig sjunka till att blint följa
28 ideologer och teoretiker men det talar för sig självt när ett Marxistiskt förbund har mer
29 gemensamt i sin analys med utopister, mutualister och socialdemokrater än de har med Marx.

30
31 *Vi yrkar*

32 **Att** ersätta stycket Staten, med början på sida 9, med följande:
33 "Staten har historiskt alltid varit ett uttryck för den rådande ekonomiska ordningen och
34 haft som funktion att ytterst garantera den härskande klassens makt. Dagens
35 kapitalistiska samhällen är inga undantag. I Sverige grundar sig inte klassamhällets
36 stabilitet enbart på öppet våld, utan även på en medveten splittring och pacifiering av
37 arbetarklassen. Därför är befästandet av den härskande klassens ideologi som
38 samhällelig norm en viktig funktion för statsapparaten. En tendens i vår samtid är att,
39 med lagstiftning som hjälp, låsa fast en viss politisk utveckling. Detta har varit tydligt
40 inte minst inom ramen för EU, där en nyliberal ekonomisk politik har förts in i lagtext.
41 På en rad områden återskapar staten rättigheter, skyldigheter och privilegier, på sätt
42 som inte är frikopplade från klassamhällets och könsmaktsordningens utseende. Det
43 påverkar både lagarnas form och hur de upprätthålls. Lagarna garanterar ägandet av
44 produktionen och har samtidigt till funktion att disciplinera arbetskraften.
45 Klassamhällets hierarkier visar sig även i den maktutövning som exempelvis
46 socialtjänsten och Försäkringskassan står för.

47
48 Staten är även en produkt av könsmaktsordningen. Från den borgerliga statens
49 begynnelse har den använts för att bygga och upprätthålla sexistiska strukturer. Under
50 borgarklassens maktövertagande fick staten rollen att centralisera och säkra makt över
51 arbetarklassens reproduktion, vilket innebar ett intensifierande av våld och repression
52 mot kvinnor. Behovet att kontrollera kvinnors kroppar blev således en av statens

1 huvudsakliga funktioner. Med statens sexistiska natur klar för oss, är det föga
2 överraskande att huvuddelen av den politiska makten i samhället alltid har innehafts
3 av män. Som ett resultat av kvinnorörelsens kamp har förändringar som har stärkt
4 kvinnors ställning dock kunnat genomföras. Den politiska makten inom statens ramar
5 kan användas för att befästa eller undergräva könsmaktsordningen. Ung Vänster
6 kämpar både för att vinna en feministisk hegemoni inom statsapparaten och för att
7 tvinga fram en jämn könsrepresentation på alla maktpositioner. Trots detta är det
8 viktigt att inse att parlamentarisk representation inte självt innebär ett krossande av
9 könsmaktsordningen eller ett befriande av arbetarklassens kvinnor.

10
11 Staten fyller, och har historiskt fyllt, en central roll i att forma och upprätthålla
12 rasistiska strukturer. Dessa strukturer uppenbarar sig i direkta uttryck såsom polisens
13 och domstolsväsendets rasistiska övertoner, i illegaliseringen av rasifierades migration,
14 som bedrivs i hela kapitalismens centrum, och i staters historiska och fortgående
15 deltagande i kolonialism och imperialism. Kapitalets tendens till expansion tvingar
16 borgarklassen över hela jordens yta i jakt efter nya marknader, resurser och efter
17 arbetskraft. Ett av de tydligaste sätten på vilket borgarklassens intressen och rasismen
18 sammanspelar är när de tar formen av statens exploatering av andra befolkningar.
19 Utsugandet av andra landtyr och befolkningar kräver, av uppenbara anledningar,
20 rasifieringen och dehumaniseringen av subjektet - alltså en splittring och hierarkisk
21 uppdelning av världens förtryckta. Ung Vänster ser att den borgerliga staten alltid
22 kommer vara rasistisk, och att kampen för kapitalismens avskaffande också är kampen
23 mot statlig rasism, såväl som själva staten.

24
25 Staten är en repressiv apparat, vars funktioner utövas både öppet och dolt. Genom
26 polis, domstolsväsende och militär, upprätthåller den borgerliga staten kapitalisternas
27 klassintressen. Det allra mest grundläggande sättet som detta går till på är genom
28 våldsmonopolets skydd av den privata egendomen. Även talande är dess oundvikliga
29 tendens att skydda makten från systemhotande politiska rörelser och dess
30 disciplinering av arbetarklassen. Utöver det direkta våldet som utövas genom
31 polisväsendet och repressionens legitimering genom domstolarna, manipulerar staten
32 även valutan genom inflation och deflation av penningvärdet som ett verktyg för social
33 kontroll och för att hålla arbetarklassens position nere. I alla klassamhällen används
34 staten för att säkra den härskande klassens intressen. I kapitalismen slår den repressiva
35 apparaten ner facklig organisering och kamp så fort de hotar kapitalets makt över
36 produktionen. Repressionen som staten utövar reproduceras globalt och Ung Vänster
37 är dess fiende eftersom den i allra högsta grad riktas mot de förtryckta och
38 marginaliserade. Vi är mot alla former av politiskt organisationsförbud, och accepterar
39 inte politisk åsiktsregistrering. Övervakningssamhället, som en del och produkt av den
40 borgerliga statens utveckling, ska konsekvent motverkas och bekämpas. För varje
41 revolutionär rörelse är motstånd mot repression en nödvändighet.

42
43 Den konkreta utformningen av statens lagstadväsende process och dess uppgifter har
44 alltid utgjort en arena för social och politisk kamp. I Sverige och många andra länder
45 har en stark arbetarrörelse möjliggjort en utbyggnad av människors politiska och
46 sociala rättigheter. Arbetarrörelsen och andra progressiva krafter har spelat en viktig
47 roll för att dels mildra effekterna av statens mest råa uttryck för borgarklassens
48 intressen kristalliserade i nationalstatlig form, men också för att utvidga det folkliga
49 inflytandet i statens arbete. Inga av dessa progressiva förändringar har kommit av sig
50 själva, utan det har alltid krävts kamp. De har aldrig varit självklara utan ständigt mötts
51 av ett hårt motstånd från kapitalet och dess politiska representanter inom högern.
52 Insikten om att statens agerande påverkas av styrkeförhållanden - såsom det mellan

1 arbetarklassen och borgarklassen - förklarar också den politiska utvecklingen under de
2 senaste decennierna, då vunna segrar alltmer har rullats tillbaka.

3
4 De politiska demokratiska rättigheterna är många gånger ihåliga. Yttrandefriheten,
5 möjligheten till utbildning och möjligheterna till organisering begränsas i praktiken av
6 borgarklassens ekonomiska makt. Privatiseringen av det offentliga rummet begränsar
7 mötesfriheten. Föreningsfriheten hotas när arbetsköpare får större inflytande över
8 pressade anställdas valmöjligheter på och utanför arbetet. Massmedierna ägs och
9 kontrolleras av den härskande klassen, vilket innebär en stor makt över
10 opinionsbildningen. Ung Vänster kämpar för att våra demokratiska fri- och rättigheter
11 ska utökas så långt som möjligt inom ramarna av den kapitalistiska staten. När så sker
12 ökar möjligheten till att genomföra progressiva förändringar. Som förbund inser vi att
13 våra demokratiska rättigheter, från föreningsfriheten till yttrande- och tryckfriheterna;
14 från meddelarfriheten till demonstrationsfriheten, inte givits gratis utan utgör
15 avgörande framsteg som folket tillkämpat sig. Med denna vetskapen, samt faktumen
16 att våra rättigheter dagligen hotas av reaktionära krafter och att dessa uppenbarligen
17 inte är tillräckliga, ser vi i Ung Vänster att vår roll i kampen för demokrati kommer att
18 vara fortsatt livsviktig.

19
20 Vi motsätter oss en utveckling där stora delar av beslutanderätten överförs till
21 överstatliga institutioner som exempelvis EU. På överstatlig nivå saknas många utav de
22 viktiga förutsättningarna för att säkerställa ett demokratiskt inflytande. Ung Vänster är
23 principiella motståndare till monarkin, och vill ha ett statsskick som är så demokratiskt
24 som möjligt. Även i den ekonomiska sfären ska alla möjliga demokratiserande åtgärder
25 vidtas. Redan idag finns det ett omfattande offentligt ägande, dels genom företag som
26 ägs direkt av staten, landstingen eller kommunerna, men också företag som indirekt
27 och delvis ägs offentligt genom exempelvis pensionsfonder. Ung Vänster försvarar ett
28 sådant offentligt ägande, eftersom det gör det möjligt att förstärka det demokratiska
29 inflytandet i ekonomin. Det gemensamma ägandet måste öka, och befintlig gemensam
30 verksamhet måste användas aktivt för att möjliggöra arbetarinflytande över hur
31 arbetet utförs och andra resultat än sådant som ligger i linje med kapitalismens princip
32 om vinstmaximering. Att offentliga verksamheter ägs i bolagsform är ett exempel på
33 hur marknadsanpassningen tvingar offentligt ägda företag att agera på samma villkor
34 som privata. Vi vill se vinster i offentliga företag omfördelas till samhällsområden där
35 de behövs.

36
37 Vårt alternativ kräver brytandet av överklassens makt och en demokrati som omfattar
38 större delar av samhällslivet än idag. Erövrade demokratiska fri- och rättigheter ska
39 försvaras, utvecklas och fördjupas. Människor ska tillsammans ha möjlighet att
40 bestämma över hur vardagen och samhället ska utformas. Vårt demokratiska alternativ
41 omfattar såväl politiken som ekonomin, och är en socialistisk och feministisk
42 deltagande demokrati."

43
44 *Gottfrid Nilsson, Ung Vänster Skövde, Jakob Jarnhed, Ung Vänster Norrort*

45 46 47 **Programkommitténs svar på motion PP7:**

48 Motionärerna skriver om vår syn på staten och vill skriva om hela stycket i principprogrammet
49 som rör staten. Motionärerna skriver att deras syfte är att "korrigera och rätta, istället för att
50 ändra" den text som idag finns i principprogrammet. Programkommittén menar att ett bifall av
51 motion PP7 skulle innebära att vi ändrar vår syn och analys av staten på en rad områden och
52 att de förändringarna skulle innebära att vi får en felaktig analys.

1
2 Statens främsta uppgift är att bevara sig själv och det rådande systemet. Idag lever vi i ett
3 kapitalistiskt system och har således en borgerlig stat. Staten har olika funktioner och består av
4 olika apparater som den använder sig av. Motionärerna ifrågasätter de skrivningar som idag
5 finns kring den repressiva apparaten som de menar är felaktiga. Motionärerna ställer sig
6 frågande till vad som menas med att staten "har" en repressiv apparat då de menar att staten
7 "är" en repressiv apparat. Motionärerna menar att staten i Sverige idag endast upprätthåller
8 sig själv genom öppet våld. Programkommittén menar att motionärerna har missat statens
9 dubbla karaktär i sin analys och därmed landar i en syn på staten som inte är förenlig med vår
10 marxism.

11
12 Det är främst kring synen på staten som vi skiljer oss från både socialdemokrater och från
13 anarkister. Styrkan i vår analys kring staten är att vi ser att den har en dubbel karaktär och att
14 det är främst genom den som den fortsätter att bevara sig själv. Vi ser att staten innehåller
15 olika apparater, t.ex. den repressiva, den ideologiska och välfärdsapparaten, och att alla dessa
16 är en del av staten. Vi i programkommittén håller inte med motionärerna om att staten
17 upprätthålls främst genom öppet våld idag. Frågar man människor i Sverige idag är inte det en
18 del av deras upplevelse eller bild av staten. Det är inte så att alla i Sverige riskerar att få en
19 batong i huvudet. Inte ens alla krafter som hotar systemet är idag utsatta för öppet våld. Den
20 fackliga rörelsen möter till exempel inget öppet våld idag och långt ifrån alla demonstrationer
21 slås ner av polis och aldrig av militär. Upprätthållandet av staten måste således bestå av något
22 mer än endast våld.

23
24 Upprätthållandet av staten och den härskande klassens makt sker idag i huvudsak genom den
25 ideologiska apparaten där vi lär oss att staten är "snäll" och det enda rimliga. Statens dubbla
26 karaktär gör även att när vi fått en batong i huvudet så är det sedan sjukhuset som syr ihop oss.
27 Att se att staten agerar på det här viset är viktigt för oss, om vi enbart ser staten som något
28 som tar hand om oss eller som något som enbart slår på oss har vi inte sett hela bilden. Det är
29 just vår syn på statens dubbla karaktär som gör vår analys både kraftfull och unik.

30
31 Motionärerna vill även föra in andra skrivningar som vi inte håller med om, bland annat "Staten
32 är en produkt av könsmaktsordningen", som vi menar är problematiska och inte tillför något till
33 principprogrammet.

34
35 *Programkommittén föreslår kongressen*

36 **Att** avslå motion PP7

37

38

39 **Förbundsstyrelsens kommentar på motion PP7:**

40 Motionärerna bakom PP7 vill ersätta hela stycket under rubriken Staten med ett nytt
41 textförslag. Förbundsstyrelsen ställer sig bakom programkommitténs avslagsyrkande.
42 Motionärerna säger sig vilja "korrigera och rätta", vilket förvisso är en behjärtansvärd ambition
43 men det är diskutabelt sätt att förhålla sig till vårt principprogram. Risken är att sådant som
44 mycket väl är ett resultat av ett demokratiskt beslut efter väl gjorda avvägningar istället
45 avfärdas som "felaktigheter" som behöver rättas till.

46

47 Motionärerna har haft för avsikt att inte i grunden ändra de analyser och slutsatser som ligger
48 till grund för stycket, men det är ofrånkomligen något som sker när man genomför så stora
49 omskrivningar som motionärerna föreslår. Med motionärernas förslag ändras stora delar av
50 förbundets grundläggande analys. Långt många fler resonemang än de som motionärerna tar
51 upp i sin brödtext försvinner. Detta är inte fel i sig, men då måste det vara ett resultat av en
52 större process och med andra argument än att det är för att rätta felaktigheter. Motionärerna

1 presenterar en annan syn på staten än den som idag står i principprogrammet – då vill man
2 ändra, inte korrigera.
3

4 Däremot menar förbundsstyrelsen att motionärerna har lämnat ett viktigt bidrag till
5 förbundets interndeck. Det finns många saker i motionärernas text som vi vill bemöta och
6 annat som vi tycker är intressant och kan ställa oss bakom. Men stora förändringar i vårt
7 principprogram måste vara föremål för en djupare och längre debatt. Kanske är detta något för
8 tillträdande programkommitté att granska under kommande kongressperiod? Kanske är detta
9 startskottet inför nästa kongressdebatt. Detta är i så fall något som förbundsstyrelsen
10 välkomnar och vill ta tillfället i akt att också lämna ett bidrag till denna debatt.
11

12 Motionärerna skriver att "*statliga, kommunala och landstingsbaserade ägandeformer [...] inte*
13 *på något sätt upphäver kapitalistiska produktionsförhållanden*". Detta håller förbundsstyrelsen
14 med om. Däremot menar vi att någon form av gemensamt ägande, oavsett hur det är
15 strukturerat, är en förutsättning för att vi ska kunna diktera villkoren för produktionen. På den
16 punkten handlar det om makten över både produktionen och statsmakten.
17

18 Motionärerna fortsätter: "*Socialismen får inte reduceras till essentialistiska "gemensamt*
19 *ägande" - åtminstone inte inom ramarna för den borgerliga staten. Det finns ingen*
20 *motsättning mellan statligt ägande och det kapitalistiska produktionssättet. Vi får inte göra*
21 *misstaget att upprätthålla vissa former av kapitalistisk organisering som socialistiska när dessa*
22 *fortfarande baseras på exploateringen av arbetarklassen.*" Detta menar förbundsstyrelsen är
23 en intressant poäng från motionärernas sida. Diskussionen är på intet sätt ny, tvärtom har den
24 rests gång efter annan inte minst i förhållande till de realsocialistiska staterna och
25 produktionens organisering i dessa. Detta tar också upp frågan om fackföreningarnas roll i det
26 socialistiska samhället. Vi menar också att dessa två frågor är sammankopplade med hur vi
27 använder det gemensamma ägandet. Att verksamheter ägs gemensamt har föga poäng om
28 produktionsförhållandena i övrigt inte förändras, utan fortsätter att fungera enligt kapitalistisk
29 logik.
30

31 Motionärernas beskrivning av hur staten och könsmaktsordningen samverkar menar vi är
32 något fyrkantig och applicerad på samma sätt som vi menar att produktionsförhållanden spelar
33 roll för statens utformning. Därför vänder vi oss emot dessa resonemang. Också motionärernas
34 påstående att borgarklassens kontroll över staten innebar "intensifierande av våld och
35 repression mot kvinnor" menar vi är kontroversiellt och i strid med Ung Vänsters analys. Vi
36 menar också att det blir felaktigt att som motionärerna använda begreppen könsmaktsordning
37 och sexism nära nog analogt, eller säga att förbundet "vilar på antisexistisk bas". Det menar vi
38 är att förringa de feministiska teorier, i vilka vi har våra utgångspunkter, som handlar om
39 struktur – till skillnad från sexism som snarare kan sägas handla om fördomar eller bemötande
40 människor emellan. För ytterligare utveckling på det här området hänvisar vi till vår kommentar
41 till PP1 och PP3.
42

43 Det finns ytterligare områden som vi skulle vilja bemöta, till exempel motionärernas
44 resonemang om stat och rasism som vi menar bortser från ett dialektiskt förhållande till
45 förmån för ett mer mekaniskt orsak-verkan-samband, motionärernas analys av stat och fack
46 som vi menar bortser från att staten idag har inkorporerat stora delar av den fackliga rörelsen
47 för att passivisera den, eller motionärernas bruk av begreppet "marginaliserade", med mera.
48 Men vi menar att detta görs bäst i en fortsatt debatt, företrädesvis i Rak Vänster.
49

50 *Förbundsstyrelsen föreslår kongressen*
51 **Att** bifalla programkommitténs svar
52

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52

PP8 - För transkampen mot cisstemet

På förra kongressen fördes det en del diskussioner om att inkludera transpersoner i vår feminism där budskapet det landade i var ungefär att det är en egen separat kamp. Då borde vi också visa det och ge transkampen lite eget utrymme. Man förväntar sig att transfrågor ska beröras under hbtq men det mest utförliga stycket om transpersoner ligger idag under feminism - trots att man tidigare under feminism-rubriken slagit fast att kvinnor är feminismens politiska subjekt.

Dagens stycke om "Kamp för sexuellt likaberättigande" är på transfronten ganska katastrofalt, rubriken inkluderar inte trans och på flera ställen känns det som att transpersoner klumpigt tryckts in som bisatser. Till exempel i tredje stycket där det står några meningar om könsuttryck och sen "Därför kan personers sexualitet som avviker från heteronormen både uppfattas som..." sen när blev könsuttryck en sexualitet? Stycket har heller inte ändrats särskilt mycket alls sedan 2011 (tidigare pp hittade jag ej), medan det har hänt ganska mycket i hbtq-kampen sedan dess.

Därför vill jag ta bort de ställen där trans berörs i Sexuellt likaberättigande-stycket och lägga till en ny underrubrik helt om trans.

Vi yrkar

Att på sidan 13, rad 45 stryka ", och även bland transpersoner är ohälsan utbred"

Att på sidan 14, rad 1 ersätta "i form av" med "som"

Att på sidan 14 rad 4-7 stryka meningarna "Att avvika [...] för den delen tvåkönsnormen"

Att på sidan 14 rad 7-11 flytta upp meningarna "I den heterosexuella normen [...] den rådande könsmaktsordningen" till slutet på rad 2.

Att på sidan 14 rad 11 efter "könsmaktsordningen" lägga till "och då de båda blir angripna av samma konservativa krafter."

Att på sidan 14 rad 16 lägga till en ny underrubrik och stycke som följande:

"Transkamp

Vårt samhälle bygger mycket på föreställningen att det bara finns två kön och att det kön man tilldelas vid födseln är man och förblir man. Vi vet att detta inte är sant och att transpersoners ställning och livsvillkor måste förbättras. Från 2010-talets början har det skett en markant ökning av personer som identifierar sig som transpersoner, särskilt icke-binära transpersoner. Detta kan troligen tackas ökad spridning om att det existerar sådant. För att veta vad man är behöver man först veta att det man är finns och går att vara. I den kunskapsspridningen borde skolan spela en större roll och lägga en grund redan innan barn blivit stora nog att själv söka på internet efter svar.

Att bryta mot samhällets genusnormer är att hota könsmaktsordningen och kan möta mycket motstånd från många håll; släktingar, främlingar på gatan, skolan och myndigheter. Psykisk ohälsa är idag avsevärt större bland transpersoner än bland cispersoner. Alla instanser i samhället måste bli bättre på att bemöta transpersoner och rätten att själv bestämma över saker som juridiskt kön och könskorrigering vård måste stärkas och bevaras. Både hur dåligt transvården fungerar och förväntningen att alla transpersoner borde vilja ha vård för att vara riktiga skadar.

Transkampen behövs och behöver också se att den kan stå själv utan feminismen, de är kamper som behöver varandra och båda slåss mycket mot könsmaktsordningen men det är inte en och samma kamp. Vi vill se en värld där det binära könssystemet suddats ut."

1 Alex Alarud, Andreas Sobol, Ung Vänster Malmö

2
3

4 **Programkommittén svar på motion PP8:**

5 Motionärerna kritiserar principprogrammets skrivningar om transpersoner och vill bland annat
6 lägga till ett längre stycke om transkamp. I motionens brödtext beskrivs hur den förra
7 kongressen diskuterade huruvida transkamp är någonting separat, eller någonting som bör ingå
8 i feminismen. Programkommittén vill ta tillfället i akt att problematisera beskrivningen något,
9 eftersom vi menar att det inte är så enkelt: sanningen ligger däremellan.

10

11 Vår feministiska förståelse grundar sig på att det i samhället finns en föreställning om att det
12 finns två binära kön, varken mer eller mindre, och att dessa måste separeras. Det yttrar sig till
13 exempel i könsroller och den könsuppdelade arbetsmarknaden. Denna uppdelning placerar
14 också mannen i maktposition. Det märks till exempel genom att män tjänar mer och genom
15 mäns våld mot kvinnor. Därför är vårt politiska subjekt kvinnan. Samtidigt får detta isärhållande
16 ofta långtgående konsekvenser för transpersoner. Den feministiska kampen och transkampen
17 är därför tätt förknippade, båda strävar efter att upphäva könsmaktsordningen.

18

19 Motionärerna menar att stycket om kamp för sexuellt likaberättigande blandar ihop
20 könsuttryck med sexualitet. Programkommittén håller med om att en sådan sammanblandning
21 är fel och att det är klumpigt uttryckt i programmet. Både brödtexten och att-satserna i
22 motionärernas föreslagna text innehåller viktiga poänger som vi i programkommittén vill ta
23 fasta på. Däremot menar vi att texten blir något detaljerad och skiljer sig från programtexten i
24 övrigt. Vi vill också göra några ytterligare tillägg kring könsbinäritet och föreslår därför en egen
25 text.

26

27 *Programkommittén föreslår kongressen*

28 **Att** stryka texten på sida 4, rad 25-27: "Ingen borde... socialt som fysiologiskt."

29 **Att** stryka texten på sida 4, rad 33-35: "Isärhållandet mellan könen... samhället
30 förväntade."

31 **Att** lägga till följande på sida 13, rad 38:

32 "Transkamp

33 Könsmaktsordningen bygger på föreställningen om två statiska kön, varken mer eller
34 mindre. Dessa två separeras på en rad olika sätt, bland annat genom tydliga könsroller
35 och könsuttryck. Ofta tas den här uppdelningen för självklar och de som bryter mot
36 den straffas på olika sätt; till exempel genom hatbrott, diskriminering eller
37 osynliggörande. Isärhållandet av könen och uppfattningen att det finns och alltid måste
38 finnas två kön, får ofta långtgående konsekvenser för transpersoner. Bland annat är
39 den psykiska ohälsan bland transpersoner mycket hög.

40

41 Den här föreställningen innebär också en idé om att det kön man tilldelats vid födseln
42 är statiskt. Det stämmer inte och drabbar särskilt människor som inte identifierar sig
43 utifrån det binära systemet. Könsidentitet kan dessutom vara flytande eller variera
44 över livet.

45

46 Rätten till den egna kroppen är central. Ingen borde förnekas kroppslig autonomi –
47 rätten att forma och bestämma över sin egen fysiologi. Rätten och möjligheterna att
48 genomgå könskorrigering behandling är en viktig del. Att nekas kroppslig autonomi
49 kan leda till svåra konsekvenser för individen såväl psykiskt, socialt som fysiologiskt. På
50 samma sätt är måste makten över sitt eget juridiska kön ligga hos individen.
51 Kunskapspridning är ett viktigt verktyg för att öka transpersoners handlingsutrymme.
52 Men i grund och botten handlar det om könsmaktsordningens upphävande."

1 **Att** bifalla motion PP8, att-satserna 1, 3, 4 och 5

2 **Att** avslå motion PP8, att-satserna 2 och 6

3

4

5 **Förbundsstyrelsens kommentar på motion PP8:**

6 Vi delar motionärernas och programkommitténs uppfattning om att principprogrammet inte
7 gör transfrågorna rättvisa.

8

9 Förbundsstyrelsen håller också med om att det inte går att sätta likhetstecken mellan
10 feministisk kamp och transkamp, men vill framhålla att det aldrig är skäl för att förbundet inte
11 ska delta i den. I principprogrammet skriver vi: "Vi vill upphäva alla former av exploatering och
12 förtryck som fråntar människan sitt värde och som förnekar henne rätten att leva i frihet och
13 utveckla sina inneboende resurser."

14

15 Förbundsstyrelsen menar dock att det förekommer en begreppsförvirring om biologi och
16 fysiologi, även om vi förstår vad som åsyftas. Där menar vi att det räcker att skriva om kroppslig
17 autonomi, rätten att bestämma över sin kropp, utan att snurra in oss i begrepp med risk för
18 feltolkning. Vi håller med om att ett nekande av kroppslig autonomi kan leda till fysiska
19 konsekvenser, men i en bredare bemärkelse snarare än enbart fysiologi.

20

21 Transkampen handlar om transpersoners rätt att leva i frihet och utveckla sina inneboende
22 resurser och är därför en angelägenhet för alla Ung Vänsters medlemmar.

23

24 *Förbundsstyrelsen föreslår kongressen*

25 **Att** bifalla programkommitténs svar med ändringen att stryka "rätten att forma och
26 bestämma över sin egen fysiologi"

27 **Att** bifalla programkommitténs svar med ändringen att ersätta "fysiologiskt" med "fysiskt"

28

29

30 **PP9 - Rasismer och klassamhällen**

31 Avsnittet om rasism i förbundets principprogram inleds med meningen: "Klassamhället har
32 alltid präglats av rasism." Det är ett påstående som stämmer ungefär lika bra som att
33 principprogrammet alltid präglas av hög empirisk nivå. Rasism är, som alla andra
34 idékonstruktioner, en funktion av en viss uppsättning materiell omständigheter, det vet vi som
35 marxister. Har det alltså lika länge som klassindelning i samhället existerat ett materiellt behov
36 av rasism? Självklart inte, för historiens olika klassamhällen har ofta varit totalt etniskt
37 homogena.

38

39 Innan vi går vidare måste vi tydligt definiera vad vi talar om. Principprogrammet ger inte
40 läsaren någon fullständig definition av rasism, det vill vi göra här med följande mening: *Rasism*
41 *är ett ideologiskt fenomen som har som funktion att rättfärdiga av klassintressen motiverad*
42 *negativ särbehandling av människor med viss hudfärg eller etnicitet.* Det är en bred, marxistisk
43 definition, som heller inte utesluter användning i moderna, normkritiska sammanhang och som
44 därför inte borde komma på kant med någon annan del av principprogrammet.

45

46 Så till själva saken. Människor har inte från historiens början haft kontakt med varandra över
47 stora geografiska avstånd. Och den okunskap som därmed rått på sina håll om andra
48 folkgrupper är inte att likställa med rasism, eftersom att folk är lika förutsättningslöst positivt
49 som negativt inställda till andra människor om de inte har anledning att tycka annorlunda. Efter
50 att kunskap om andra folk upprättats så är storskalig migration är en absolut förutsättning för
51 att dessa etniska grupper på bred front ska komma i kontakt med varandra, vilket förstås i sin
52 tur krävs för att de ska kunna börja bilda föreställningar och strukturer runt varandra som just

1 etniska grupper. Och storskalig migration av människor från ett område till ett annat, av andra
2 människor redan välbefolkat område är i relation till klassamhället ett ytterst modernt
3 fenomen.
4

5 Även när sådan migration sker så krävs det konflikter dessa grupper emellan, så som de etniskt
6 betingade klasskonflikter som principprogrammet beskriver mycket väl, för att fenomen som
7 rasism ska uppstå. I tider när folk alltså inte haft något materiellt intresse i att underordna
8 människor med annan hudfärg eller annan etnicitet, för att de saknat antingen kunskap om,
9 beröringsyta mot eller motstridiga intressen med dessa, så har folk rent rationellt inte gjort
10 det. Det är därmed rent historiefientligt, för att inte tala om totalt idealistiskt, att påstå att
11 rasism har existerat lika länge som klassindelning har.
12

13 Denna brist i principprogrammet tror undertecknade inte beror på en medveten vilja hos
14 författarna till styckena i fråga att bekrija förbundets rötter i den vetenskapliga idétradition
15 som heter marxism, utan snarare på typ brist på hundra procentigt intresse i något så bitvis
16 tråkigt som ekonomisk historia. Det är inget stort problem, för det löses så lätt som att
17 kongressen 2017 hjälper dessa författare på traven, och bifaller denna förhoppningsvis
18 okontroversiella motion.
19

20 *Jag yrkar*

21 **Att** på sida 14 rad 21 byter ut ordet "alltid", den första gången det förekommer, mot ordet
22 "länge".

23 **Att** på sida 14 raderna 21-22 byta ut meningen som börjar med "Samtidigt" och slutar
24 med "strukturerna" mot "Ända sedan den europeiska kolonialismens födelse har
25 rasism genomsyrat västvärlden, både vad gäller ideologiproduktion och samhälleliga
26 strukturer."

27 **Att** på sida 14 rad 30 i början av stycket lägga till meningen "Rasism är ett ideologiskt
28 fenomen som har som funktion att rättfärdiga av klassintressen motiverad negativ
29 särbehandling av människor med viss hudfärg eller etnicitet."

30 **Att** på sida 14 rad 30 stryka orden "är en ideologi eller vardagligt synsätt".

31 **Att** på sida 14 rad 34 byta ut meningen som börjar med "De" och slutar med
32 "klassamhällena" mot följande:

33 "Den industrialiserade västvärlden har på många håll under 1800-talet och framåt
34 präglats av en etniskt och hudfärgsmässigt heterogen klassindelning. I USA har
35 afroamerikaner sedan slaveriets avskaffande utgjort en oproportionerligt stor andel av
36 det urbana proletariet. Samma sats har diverse vågor av immigrerande nationaliteter
37 placerats i, från irländare till svenskar till mexikaner till thailändare. Historiska
38 europiska exempel på etniskt kopplad klassindelning finns hos irländare i England,
39 finnar i Sverige och polacker i Tyskland. Företeelsen har återkommit med ny kraft
40 genom de senaste decenniernas immigration ifrån Mellanöstern, då främst turkar,
41 kurder, palestinier, afghaner och syrier i oproportionerlig mängd placerats i
42 utanförskap eller löneslaveri."

43 **Att** på sida 14 rad 36 byta ut ordet "ojämlikheterna" mot orden "denna klassindelning".
44

45 *Henning Bollmark, Ung Vänster Centrala Uppsala*
46
47

48 **Programkommittén svar på motion PP9:**

49 Motionären ifrågasätter principprogrammets skrivningar om att klassamhället alltid har
50 präglats av rasism. Motionären menar att det inte går att knyta klassamhällena som sådana till
51 ett materiellt behov av rasism och vill därför ändra programmets text därefter.
52

1 Programkommittén välkomnar en debatt om rasismens uppkomst, men menar att
2 principprogrammets nuvarande text ger en mer korrekt förståelse för hur klassamhällets och
3 rasismens mekanismer går hand i hand. Vi menar också att programmet ger en mer riktig
4 historieskrivning.
5

6 Motionären skriver i sin brödtext att storskalig migration av människor i relation till
7 klassamhället är ett ytterst modernt fenomen. Det menar vi är en felaktig beskrivning.
8 Folkvandringar och folkförflyttningar har alltid varit en företeelse i den mänskliga historien.
9 Många folkgrupper lever och har levt som nomader och rört sig över geografiskt mycket stora
10 områden. Konflikter mellan olika stammar, folk och religioner är knappast ett nytt påfund.
11

12 För att förstå rasism måste vi förstå att rasismen har sett olika ut i olika historiska
13 sammanhang. I principprogrammet skriver vi: *"En rasifieringsprocess äger alltid rum i samband
14 med rasismen, men rasifieringsprocessens konkreta resultat, det vill säga de egenskaper som
15 den rasifierade gruppen tillskrivs, varierar mellan olika tider och platser."*
16

17 Slaveri och trälldom har lagt grunden för många idag existerande kulturer. 4000-talets (f.Kr.)
18 Mesopotamien, Handynasins Kina och antikens Grekland är bara några exempel. Inte sällan har
19 rivaliserande stammar, krigsfångar eller människor från kungarikenas periferi tvingats utgöra
20 billig eller gratis arbetskraft. Det är inte nödvändigtvis hudfärgen eller etniciteten som har varit
21 avgörande. Rasifieringsprocessen är på det viset flexibel: det är avhumaniseringen och
22 beskrivningen av "den andre" som är avgörande. Så som vi känner världen har klassamhället
23 alltid präglats av rasism, om än det tagit sig olika uttryck i olika tider och olika sammanhang.
24

25 Motionens andra att-sats vill byta ut en mening i principprogrammet som beskriver hur
26 rasismen alltid har varit en del av klassamhället, med en text om hur västvärlden sedan den
27 europeiska kolonialismens födelse genomsyrats av rasism. Den europeiska kolonialismen har
28 visserligen spelat stor roll för utvecklingen av den moderna rasismen och 1800-talets
29 nationalromantiska ideal, men att västvärlden dessförinnan varit befriad från rasism menar vi
30 inte stämmer. Det begränsar också förståelsen till en eurocentrisk kontext.
31

32 Samma stycke vill också lägga en mening om att det främst är turkar, kurder, palestinier,
33 afghaner och syrier som placerats i utanförskap eller löneslaveri. Att peka ut ovanstående
34 grupper som särskilt utsatta blir märkligt. Hur ska vi i så fall förstå ökningen av afrofobiska eller
35 antiromska hatbrott? Vi ställer oss också frågande till termen löneslaveri i sammanhanget.
36 Begreppet används för att beskriva människans beroende av lönearbete för sin överlevnad. I
37 den bemärkelsen är vi alla som tillhör arbetarklassen löneslavar; oavsett om vi jobbar i kassan
38 på macken eller om vi försörjer oss som tjänstemän inom kommunen.
39

40 Motionens tredje att-sats vill lägga till en mening där rasism definieras som ett ideologiskt
41 fenomen vars funktion är att rättfärdiga uppdelningen av människor beroende på hudfärg eller
42 etnicitet. Programkommittén menar att det blir missvisande att beskriva rasismen som ett
43 sådant "fenomen". Principprogrammets nuvarande definition är visserligen bredare, men ger
44 också en bättre förståelse för strukturens mekanismer. I ett klassamhälle kommer grupper
45 alltid att ställas mot varandra. Det gäller inte minst i dagens kapitalistiska system. Genom att
46 ställa arbetare mot varandra för att pressa löner och arbetsvillkor kan man öka profitkvoten.
47 För att legitimera detta uppkommer föreställningar som att "invandrare" eller människor i
48 periferin skulle vara mindre kompetenta, lata eller sakna behov av den levnadsstandard som
49 krävs i centrum. På samma sätt legitimeras kapitalets behov av nya marknader genom
50 vapenmakt med bilden av "den ociviliserade, våldsamma, terroristiska vilden". Se även motion
51 PP6.
52

1 Programkommittén tror inte alls att tidigare kongresser saknat intresse eller kunskap om
2 varken ekonomisk historia eller marxism. Däremot har man gjort en annan analys än
3 motionären; en analys som programkommittén menar är mer riktig.

4
5 *Programkommittén föreslår kongressen*

6 **Att** avslå motion PP9

7
8 *Se förbundsstyrelsens kommentar på motion PP9 efter motion PP10*

9
10
11 **PP10 - Fascismen som rörelse - inte idé**

12 Vad fascismen är och hur den ska bekämpas har varit centrala frågor i socialistisk debatt så
13 länge fascismen har existerat. Principprogrammet är inte tydligt med fascismens materiella
14 rötter och verkar i första hand presentera fascismen som en idé eller ideologi. Detta är ett
15 misstag för oss som ämnar bekämpa den eftersom det riktar oss mot felaktiga strategiska
16 slutsatser. Att fascismen historiskt har haft stöd från småborgerligheten är givetvis korrekt men
17 vi bör göra tydligt att det inte bara handlar om dåliga åsikter utan att fascismen är ett direkt
18 resultat av kapitalets kris.

19
20 Vi måste förstå den dialektiska relationen mellan arbetarklass, småborgerlighet och borgarklass
21 och hur småborgerligheten agerar medlare däri. Fascismen byggs på krossade arbetarrörelser,
22 när samhällets fredfulla yta brutit samman. Så länge det är i dess intresse kommer kapitalet
23 förespråka liberal demokrati men kommer alltid att vända sig till reaktionen i osäkra tider - när
24 arbetarklassrevolten är nära och när krisens tid visar sig.

25
26 *Vi yrkar*

27 **Att** på sida 16, rad 24-26, byta ut "Historiskt har fascismen haft stöd från småborgerliga..."
28 t.o.m. "...entydigt gynnat storkapitalets intressen" med följande:
29 "Fascismen har sina rötter i de småborgerliga skikten av samhället, som missgynnats av
30 kapitalismens kontinuerliga expansion och ekonomiska centralisering. Trots detta är
31 det av huvudsaklig vikt att förstå arbetar- och kapitalistklassernas roller i dess
32 framväxt. I fredliga tider av blomstrande tillväxt tenderar borgarklassen mot
33 liberaldemokratiska metoder och ideologier, men i tider av stagnation, kris och
34 arbetarrevolt tvingas kapitalet anta sina mest brutala och reaktionära former -
35 däribland fascismen. I dess faktiska politik har fascismen entydigt gynnat storkapitalets
36 intressen, trots dess löften till såväl arbetarklass som småborgerlighet."

37
38 *Gottfrid Nilsson, Ung Vänster Skövde, Jakob Jarnhed, Ung Vänster Norrort*

39
40
41 **Programkommittén svar på motion PP10:**

42 Motionärerna menar i sin brödtext att principprogrammet idag inte är tydligt med fascismens
43 "materiella rötter" och att principprogrammet presenterar fascismen som en idé eller ideologi
44 snarare än som rörelse. Motionärerna föreslår därför en omskrivning av en mening och även
45 att det ska läggas till meningar i första stycket under rubriken *Fascism*.

46
47 Vi håller med motionärerna om att fascism är en rörelse men vi menar däremot att det redan
48 framgår av skrivningarna kring fascism som finns i vårt principprogram idag. Första stycket
49 under rubriken *Fascism* inleds med "Fascismen är en auktoritär och våldsam rörelse [...]" och
50 även i följande stycken fortsätter man att benämna fascismen som en rörelse. Fascismen kan
51 påstå sig vilja ha ett annat samhällssystem men i realiteten växer den fram som en garant för
52 kapitalismens bevarande. Historiskt kan vi bland annat se hur fascismen har använts som ett

1 vapen av överklassen för att slå ner revolutionära rörelser i t.ex. Italien och Tyskland under
2 mellankrigsåren eller Chile 1973.

3
4 Vi ställer oss frågande till motionärernas formulering kring att "Fascismen har sina rötter i de
5 småborgerliga skikten av samhället", vi menar att tolkningen är tvetydig och oklar. Dels kan det
6 tolkas som att det historiska ursprunget av den fascistiska rörelsen är ett uttryck för
7 småborgerlighetens intressen. Vi håller inte med om det, utan vi menar att fascismens
8 historiska ursprung är i överklassens rädsla för ett socialistiskt maktövertagande efter första
9 världskriget och därav endast ett uttryck för överklassens intressen. Den andra tolkningen man
10 kan göra är att fascismen finner sitt främsta stöd hos småborgerligheten. Det vänder vi oss
11 också emot, då fascismen kan finna starkt fäste i olika delar av klassamhället beroende på
12 situation. Till exempel finns det ett starkt stöd för fascismen bland såväl LO-arbetare som
13 Östermalmsbor i Sverige idag. Oavsett tolkning menar vi att principprogrammets nuvarande
14 skrivning om småborgerlighetens och adelns historiska roll i fascismens framväxt ger en
15 tydligare bild av fascismen som rörelse.

16
17 Med detta som grund menar vi att motionärernas skrivning inte bidrar med något nytt i vår
18 analys av fascismen, utan tvärtom tar bort en viktig text för att förstå dess historiska ursprung
19 och dessutom förmedlar en problematisk analys av småborgerlighetens roll i den fascistiska
20 rörelsen.

21
22 *Programkommittén föreslår kongressen*

23 **Att** avslå motion PP10

24
25

26 **Förbundsstyrelsens kommentar på motion PP6, PP9 och PP10:**

27 Motionerna PP6, PP9 och PP10 berör förhållandet mellan stat och rasism, rasismens uppkomst
28 och vår syn på fascismen. Förbundsstyrelsen ställer sig i stort bakom programkommitténs svar
29 och föreslår att kongressen bifaller deras avslagsyrkanden. Till diskussionen vill vi göra följande
30 tillägg.

31
32 Motionärerna bakom PP6 menar att eftersom staten inte alltid agerar rasistiskt är det felaktigt
33 att påstå att den alltid kommer att vara rasistisk. Till att börja med vill vi klargöra att bara för att
34 den borgerliga staten inte alltid agerar rasistiskt betyder inte det att den inte är rasistisk och
35 framförallt inte att den för den sakens skull är antirasistisk, ungefär som Jimmie Åkesson inte
36 blir mindre rasist för att han håller upp dörren för en invandrare.

37
38 I kapitalismen är en av statens funktioner att ge kapitalet förutsättningar. Det innebär att den
39 ibland verkar för att stävja konflikter eller spänningar som har negativ verkan för kapitalet och
40 ibland underblåser dem när det är till gagn för kapitalet. Det innebär inte att staten inte är
41 rasistisk, tvärtom för rasismen är alltid ett medel som står redo till kapitalets eller statens
42 förfogande.

43
44 Vi vill framhålla att de exempel som motionärerna ger på vad man kallar statlig antirasism
45 menar vi inte är antirasistiska, vi menar tvärtom att de är rasistiska. Fredrik Reinfeldts tal om
46 öppna hjärtan menar vi mer än något annat är ett förtäckt sätt att säga att invandrare kostar
47 pengar. När det kommer till fri rörlighet i EU såväl som i USA så menar vi att det handlar om
48 just behovet av att ha en arbetskraftsreserv som konkurrerar med arbetskraften för att pressa
49 ned lönerna. Detta kan knappast sägas vara att motarbeta rasism. Kort sagt menar vi att
50 motionärernas resonemang förutsätter en mycket snäv tolkning av rasism som reducerar
51 begreppet till främlingshat eller ovilja mot det främmande.

52

1 Gällande PP9 menar vi att motionären betraktar fenomenet rasism alldeles för marginellt. För
2 det första vill vi, i likhet med programkommittén, invända mot de spekulativa teorier som förs
3 fram kring folkvandring, modern migration och okunskap om främmande folk. Däremot finns i
4 programkommitténs svar på den punkten en antydning till att rasismen skulle kunna vara äldre
5 än klassamhället när de skriver att "konflikter mellan olika stammar, folk och religioner är
6 knappast ett nytt påfund". Vi vill framhålla att konflikter mellan stammar och folkgrupper
7 säkert förekom under historien innan klassamhällets uppkomst, men att detta är att betrakta
8 som reella konflikter utifrån verkliga intressen, inte som förtryck med grund i rasifiering.
9

10 Vi håller med motionären, vilket vi uppfattar att programkommittén också gör, att rasismen är
11 en produkt av vissa materiella omständigheter. Men vi menar att dessa materiella
12 omständigheter ÄR klassamhället. Rasismen växer fram samtidigt som klassamhället och det är
13 omöjligt att tänka sig ett klassamhälle fritt från rasism. Motionären tycks mena att ett "etniskt
14 homogent" samhälle skulle vara fritt från rasism. Vi frågar oss hur man kan konstatera ett
15 samhälle vara "etniskt homogent" utan rasism. Detta förutsätter ju att man har definierat vilka
16 som ska vara inkluderade och exkluderade. Vi menar också att motionären bortser från att
17 rasifieringsprocessen handlar om att tillskriva olika människor olika egenskaper, inte om att
18 människor faktiskt har olika egenskaper.
19

20 Vi vill också understryka att inga delar av vårt principprogram beror på bristande intresse. Att
21 påstå något sådant är arrogant mot hela förbundet.
22

23 Motionärerna bakom PP10 verkar inte ha läst stycket om fascism i principprogrammet i sin
24 helhet. De argumenterar utifrån att "fascismen i första hand presenteras som en idé", vilket
25 inte stämmer, för att byta ut en kärnfull mening om fascismens funktion och funktionssätt med
26 resonerande teorier om hur, när och var fascismen framträder och när den inte gör det. Dessa
27 teorier måste inte nödvändigtvis vara felaktiga, men vi vill framhålla att det inte alls är säkert
28 att det sker så mekaniskt som motionärerna skriver i sitt yrkande. Avslutningsvis vill vi påpeka
29 att LO-arbetare idag både kan tillhöra mellanskiktet och bo på Östermalm och att
30 östermalmsbor kan vara LO-arbetare, tillhöra mellanskiktet eller överklassen.
31

32 *Förbundsstyrelsen föreslår kongressen*

33 **Att** bifalla programkommitténs svar
34
35

36 **PP11 - Empire State Of Mind**

37 Något som saknas i stycket om Imperialism och internationell solidaritet är en förklaring av hur
38 imperialismen påverkar oss som lever i Sverige, i en del av imperialismens centrum. Om vi
39 nästan enbart pratar om imperialismen som något som påverkar någon annan, någon
40 annanstans, så missar vi hur grundläggande imperialismen egentligen är för kapitalismen -
41 även här. Faktum är att kapitalismen knappast hade överlevt så länge om det inte vore för att
42 imperialismen fungerade som en pysventil som dämpade motsättningar mellan arbete och
43 kapital i t.ex. Sverige. Att täppa till kapitalismens pysventiler är därför inte bara en avgörande
44 politisk och strategisk fråga för arbetarklassen och folken som lever i periferin. Utan även för
45 oss i Sverige, och i andra delar av imperialismens centrum.
46

47 Inget av det vi vill lägga till borde egentligen vara kontroversiellt utifrån vår rörelses teorier och
48 historia. På 1800-talet skrev Friedrich Engels om hur Englands utnyttjande av kolonier skapade
49 en förborgerligad, privilegierad minoritet. En arbetararistokrati i den engelska arbetarklassen.
50 Vladimir Lenin menade dessutom att detta skapade chauvinism och nationalism i
51 arbetarrörelsen och att det var en avgörande orsak till att så många socialdemokrater slöt upp
52 kring sitt land i första världskriget. Mycket av texten vi vill yrka in är dessutom inspirerat av en

1 artikel skriven som underlag till Vänsterpartiets programkommission i dess arbete med
2 socialistiska strategier för 2000-talet.

3
4 Motionen lägger till en ny underrubrik om imperialismens centrum som förklarar hur
5 imperialismen ger företag större profiter, och hur den avkastningen historiskt har inneburit att
6 kapitalet kunnat kompromissa med arbetarklassen i Sverige och i resten av imperialismens
7 centrum för att få politisk stabilitet, hur billiga varor gjort den sjunkande löneandelen mer
8 uthärdlig och hur allt det här skapat en större tilltro till kapitalismen. Ett kort avslut om
9 internationell solidaritet påminner om den viktigaste strategiska slutsatsen vi måste dra: att vi
10 bara kan besegra kapitalismen och imperialismen om vi har ett internationellt perspektiv.

11
12 *Vi yrkar*

13 **Att** i principprogrammet på sida 18, rad 42 lägga till följande underrubrik och stycke:
14 "Imperialismens centrum
15 Imperialismen skapar en enorm tillgång av billig arbetskraft, billiga råvaror och större
16 profiter för de imperialistiska länderna, där Sverige ingår. Den imperialistiska
17 avkastningen har gjort det lättare för kapitalet att spela ut arbetare i Nord och Syd mot
18 varandra. Överexploateringen av arbetarklassen i Syd bidrar också till högre politisk
19 stabilitet i Nord eftersom den skapar högre lönsamhet och därmed ett större löne- och
20 reformutrymme där kapitalet kan gå med på fler kompromisser med arbetarklassen i
21 centrum men ändå behålla sina höga vinstnivåer. Men också genom att bidra till lägre
22 konsumentpriser för varor från låglöneländer, vilket gjort den sjunkande löneandelen
23 mer uthärdlig för arbetarklassen i Nord. Det ökade reformutrymmet skapar också en
24 större tilltro i delar av arbetarklassen och i arbetarrörelsen till att deras problem går att
25 lösas inom kapitalismen och imperialismen. Mot imperialismens splittring ställer vi den
26 internationella solidariteten.

27
28 *Alex Alarud, Simon Frohlund, Ung Vänster Malmö, Fanny Rosberg, Ung Vänster Hisingen, Saga*
29 *Åkerman, Ung Vänster Södermalm*

30
31
32 **Programkommitténs svar på motion PP11:**

33 I brödtexten till motionen skriver motionärerna om att det saknas en beskrivning av hur
34 imperialismen påverkar oss i "centrum" eller i "nord" i delarna som handlar om imperialism i
35 principprogrammet.

36
37 Motionärerna har en del poänger i den text som de vill lyfta in, bland annat om hur låga
38 konsumentpriser gör den sjunkande löneandelen mer uthärdlig för arbetarna i nord. Däremot
39 är det inte helt enkelt att säga att den politiska stabiliteten blir större på grund utav
40 överexploateringen. Det finns visserligen ett stort utrymme för reformer och löneökningar inte
41 minst i Sverige - men de genomförs inte. Kapitalet och nyliberalismen är aggressiv och
42 löneökningarna och reformerna har de senaste 20 -30 åren lyst med sin frånvaro. Vilket också
43 är en del i förklaringen till såväl de högerextrema partier som vänsteralternativ som vinner
44 mark just nu – vilket också kan ses som en kritik mot det rådande systemet.

45
46 Programkommittén tycker att den beskrivning som finns i principprogrammet om
47 imperialismen är bra. Vi tycker att beskrivningarna om hur imperialismen innebär att resurser
48 tas från periferi till centrum också i stort beskriver det som motionärerna vill lyfta in med sin
49 text, att länderna i nord tjänar på utsugningen av syd.

50
51
52 *Programkommittén föreslår kongressen*

1 **Att** avslå motion PP11

2
3
4
5
6
7
8
9

4 **PP12 - Emot värnplikten**

5 Vi anser att Ung Vänster måste ställa sig emot värnpliktens återinföring. Att utbilda 4000
6 ungdomar varje år att bära vapen demokratiserar inte försvarsmakten. Det är bara ungefär 4%
7 av åldersgruppen, och fortfarande de mest motiverade och intresserade som blir valda till
8 militära grundutbildningen.

10 Militärutbildning tvingar också dem att lägga ner allt annat för en viss tid.

11
12 Det är också tivelaktigt om ungdomar måste lära sig att lyda order från auktoriteter och
13 genomgå en utbildning vilkens yttersta syftet är att lära sig döda andra människor.

14
15 *Vi yrkar*

16 **Att** på sidan 19 rad 47-51 ersätta stycket med följande:
17 "Ung Vänster är emot värnplikten. Vi bör inte tvinga ungdomar att lägga ner sina
18 studier och liv upp till ett år bara för att de skulle lära sig att lyda order och att döda
19 andra människor."

20
21 *Farima Sha, Tina Forslund Lindgren, Ung Vänster Norra Göteborg, Adam Lundqvist, Patrik*
22 *Pulkkinen, Ung Vänster Mölndal*

23
24 *Se programkommitténs svar på motion PP12 efter motion PP13*

26
27 **PP13 Motion – Värnplikten är aktiv**

28 I principprogrammet står det för närvarande att den allmänna värnplikten är avskaffad.
29 Värnplikten återaktiverades av regeringen februari 2017, och gäller nu alla svenska medborgare
30 oavsett kön. Det nya systemet är dock inte perfekt, eftersom bara en liten del av varje årskull
31 ska kallas in. Ung Vänster bör därför omformulera den text i principprogrammet som rör
32 värnplikt, eftersom förhållandet har ändrats.

33
34 *Vi yrkar:*

35 **Att** på sida 19 rad 47-51 ersätta stycket med följande:
36 "Den allmänna värnplikten är en förutsättning för demokratisk kontroll av militären,
37 och en möjlighet att ge den breda massan kunskap om det svenska försvarets
38 organisation. Den värnplikt som används idag är dock urholkad så till vida att enbart en
39 liten andel av varje årskull kallas in, vilket skapar en situation där enbart vissa utvalda
40 får del av fundamentalt viktigt kunskap. Ung Vänster anser att värnplikten ska gälla så
41 många som möjligt."

42
43 *Félix Yamba Yamba, Henning Bollmark, Marcus Grunditz, Ung Vänster Centrala Uppsala*

44
45
46 **Programkommitténs svar på motion PP12 och PP13:**

47 Både motionärerna i motion PP12 och motion PP13 vill ändra i det stycke som rör den svenska
48 värnplikten och vår förhållning till den. Motionärerna i motion PP12 vill att vi ska ändra vår syn
49 på värnplikten och vill att den ska avskaffas medan motionärerna i motion PP13 vill dels att
50 texten ska uppdateras i enlighet med de nya bestämmelserna och dels att vi ska skriva att
51 värnplikten ska gälla så många som möjligt.

52

1 I år återinförs den allmänna värnplikten i Sverige efter att inte ha funnits sedan 2009 med
2 ändringen att den nu är könsneutral. Ung Vänster har sedan den allmänna värnpliktens
3 avskaffande drivit att den ska återinföras. Detta har vi gjort då vi menar att för att Sverige ska
4 vara ett trovärdigt alliansfritt land behöver vi ett försvar, och att så länge vi har ett försvar bör
5 också detta vara folkligt förankrat. Vi har under de senaste åren sedan värnpliktens avskaffande
6 sett hur färre valt att söka sig till GMU (grundläggande militär utbildning) och att de som sökt
7 har varit en homogen grupp. Ett sådant försvar gör att både insyn och kunskap men framförallt
8 makt förpassas till en liten elit.

9
10 Motionärerna i motion PP12 menar att den nya lagen om allmän värnplikt inte kommer att
11 resultera i en demokratisering av försvaret, med hänvisning till att antalet ungdomar som
12 kommer att bli kallade de närmsta åren är förhållandevis lågt. Vi vill påpeka att antalet som
13 kallas till militär grundutbildning inte är något statistiskt och kan komma att öka. Vi menar också
14 att det inte är ett tillräckligt starkt argument för att vara emot en allmän värnplikt då
15 alternativet oavsett är sämre då antalet då både är lågt och homogent. En allmän värnplikt är
16 det närmsta vi idag kan komma ett demokratiskt och folkligt förankrat försvar.

17
18 Motionärerna ställer sig också frågande till om det är etiskt att ungdomar ska "lära sig att lyda
19 order och att döda andra människor.". Vi håller inte med motionärerna om att det är det som är
20 värnpliktens yttersta syfte. Det är riktigt att människor dör i krig men vi menar att det yttersta
21 syftet med vårt försvar bör vara att bevara vår alliansfrihet och försvara Sverige vid anfall. Det
22 skrivs även i principprogrammet om att Sverige ska vara en röst för fred, vilket inte kan
23 separeras från vår syn på försvaret.

24
25 Militären är statens främsta garant för sitt våldsmonopol och maktutövande. Vi har idag en
26 borgerlig stat vars syfte är att bevara sig själv. Om staten tillåts ha ett försvar som endast består
27 av yrkesmilitärer kommer dessa med stor sannolikhet att användas mot en arbetarrörelse vid
28 ett revolutionärt omdanade av samhället. Genom att ha ett försvar med folklig förankring
29 försvagar vi således den borgerliga statens våldskapacitet mot arbetarklassen.

30
31 Motion PP13 påpekar mycket riktigt att värnplikten numera är aktiv. Vi anser däremot inte att
32 värnpliktens exakta omfattning bör regleras i principprogrammet. Dessutom vill motionärerna
33 få in skrivningar med starka värdeord som "fundamentalt viktig kunskap", en formulering som
34 vi inte anser passar i ett principprogram.

35
36 Däremot kommer vi att föreslå kongressen att göra ändringar i de två styckena som nämner
37 värnplikten så de uppdateras i enlighet med de nya bestämmelserna.

38
39 *Programkommittén föreslår kongressen*

40 **Att** i principprogrammet på sid 19 rad 47-49 ersätta "Den allmänna värnplikten, [...] till att
41 omfatta även kvinnor" med följande "Den allmänna värnplikten ger Sverige ett folkligt
42 förankrat försvar. Ung Vänster anser att insynen och kunskapen om hur ett svenskt
43 försvar ska organiseras inte ska reserveras för en liten elit och att värnpliktssystemet
44 ska omfatta samtliga kön."

45 **Att** i principprogrammet på sid 20 på rad 31-33 ersätta "Bland annat därför [...] försvarmakten höjs." med följande "Idag är värnplikten könsneutral, det är ett viktigt
46 steg, men andelen kvinnor på alla nivåer i försvarmakten behöver höjas."

47 **Att** avslå motion PP12

48 **Att** avslå motion PP13

49

50

51

52

PP14 - Socialistiska lösningar är inte inomkapitalistiska!

1 Den nuvarande skrivningen om vad socialistiska lösningar på klimatkrisen är försöker göra
2 gällande att dessa lösningar handlar om att bygga en mer miljövänlig kapitalism. Visst, vi måste
3 akut försöka lindra kapitalismens negativa effekter på klimatet inom systemet – men
4 socialistiska lösningar, vilka är de enda som hjälper mot kapitalismens rovdrift på klimatet på
5 lång sikt, är just lösningar som förutsätter ett annat produktions sätt.

6
7 *Vi yrkar*

8 **Att** stycket på sida 23 rad 1-2 ersätta "handlar om att [...] jämlikheten i samhället." med
9 "utgår ifrån insikten om att inomkapitalistiska lösningar på klimatkrisen i det långa
10 loppet är omöjliga och att bara socialismen kan rädda klimatet."

11
12 *Fabian Harling, Ung Vänster Södra Bohuslän, Farima Sha, Ung Vänster Norra Göteborg*

13
14
15 **Programkommitténs svar på motion PP14:**

16 Motionärerna föreslår att ersätta en mening i principprogrammet som handlar om socialistiska
17 lösningar på klimatkrisen med en text om att inomkapitalistiska lösningar på klimatkrisen är
18 omöjliga.

19
20 Programkommittén håller med motionärerna om att lösningen på kapitalismens klimatvidriga
21 rovdrift måste vara socialistiska. Därför ställer vi oss frågande till motionens att-sats där man
22 vill stryka en text om att beslutandemakt måste flyttas från det privata till det offentliga och
23 om behovet av en rörelse som både kämpar för ett hållbart klimat och jämlikhet. Vi menar att
24 principprogrammets nuvarande text är mycket tydlig med just det motionärerna skriver –
25 kampen för klimatet och kampen för ett socialistiskt samhälle måste gå hand i hand. Det
26 framgår helt enkelt bättre vad vi menar med programmets nuvarande skrivningar. Därför
27 föreslår vi kongressen att avslå motionen.

28
29 *Programkommittén föreslår kongressen*

30 **Att** avslå motion PP14

32
33 **PP15 - Lantbruk och landsbygden**

34 Någotting som har saknats i principprogrammet enligt mig är hur ett demokratiskt och
35 nationaliserat jordbruk kan inte bara hjälpa den egna befolkningen utan också miljön. Jag anser
36 att ett av våra mål ska vara ett nationaliserat jordbruk och att folket går före vinstintressen (dvs
37 att istället för att råvaror exporteras ut att de istället stannar i Sverige).

38
39 Jag yrkar:

40 **Att** på sida 23, rad 42 efter "Livsmedel" lägga till följande:
41 "Att nationalisera och på så sätt göra lantbruket demokratiskt skulle inte bara göra så
42 att även bönder skulle få rättigheter men utan också se till så att Sverige blir
43 självförsörjande."

44
45 *Albin Roslund, Ung Vänster Lund*

46
47
48 **Programkommitténs svar på motion PP15:**

49 Motionären vill lägga till en text i principprogrammet om att nationalisera lantbruket.
50 Motionen behandlar en viktig fråga, den om vårt framtida jordbruk och vår framtida
51 livsmedelsförsörjning. Sverige är idag helt beroende av den globala livsmedelsmarknaden. Vi
52 importerar ungefär hälften av våra livsmedel, en import som alltjämt ökar. Vi har en låg

1 försörjningssäkerhet och vid en större kris eller omfattande katastrof under längre tid skulle vi
2 antagligen drabbas hårt. Skogsbruket å sin sida utgör istället en viktig exportråvara för Sverige.
3 Det är med andra ord välkommet med en diskussion om hur vi organiserar vår gemensamma
4 jordbruksproduktion.

5
6 I principprogrammet skriver vi om vikten av att livsmedelsproduktionen sker i det relativa
7 närområdet och under demokratisk kontroll. Människans behov av mat, inte vinstintresse, ska
8 ligga till grund för framtagandet av livsmedel.

9
10 Programkommittén menar att det går att tolka motionens att-sats utifrån två olika perspektiv. I
11 och med EU-medlemskapet ingår Sveriges jordbruksproduktion i den gemensamma
12 jordbrukspolitiken. Det innebär att vi är en del av ett kostsamt, orättvist och klimatvidrigt
13 system. Programkommittén menar att vi i och med vårt krav på EU-utträde redan driver frågan
14 om ett nationellt självbestämmande över jordbrukspolitiken. Sveriges livsmedelsförsörjning ska
15 vara en fråga för just Sverige, inte för byråkrater och politiker i en överstatlig EU-apparat.

16
17 Menar man istället att nationaliseringen ska ske i förhållande till den privata marknaden
18 uppstår en annan diskussion. Ung Vänster strävar efter en demokratiserad ekonomi och
19 förespråkar ett omfattande gemensamt ägande, eftersom det gör det möjligt att förstärka
20 demokratin och gör att vi kan undanta delar av ekonomin från att fungera i enlighet med en
21 kapitalistisk logik. Vi saknar dock argument för att här peka ut just lantbruket. Sjukvården,
22 skolan och ekonomin är likaså samhällsområden i behov av demokratisering. Vi undrar också
23 vilka rättigheter motionären syftar på. Det är en god tanke att Sverige bör öka sin
24 självförsörjningsgrad, men vi tror inte att en nationalisering per definition löser det problemet.
25 Slutligen motsätter vi oss idén om att ett nationaliserat jordbruk skulle innebära ett stopp för
26 export. Vi behöver öka självförsörjningsgraden i Sverige, men det finns inget egenvärde i att
27 inte exportera delar av produktionen inom ramen för ett socialt och ekologiskt hållbart
28 jordbruk.

29
30 *Programkommittén föreslår kongressen*

31 **Att** avslå motion PP15

32
33
34 **PP16 - Vi bestämmer inte över klasskampen**

35 Principprogrammet pekar helt korrekt ut att romantiseringen av våld och väpnad kamp är
36 något som stringent bör undvikas. Något som är av liknande vikt är att vi i den ambitionen inte
37 hålla några illusioner om vår kamp och systemet mot vilken den riktas. Kapitalets existens vilar
38 huvudsakligen på våldsutövande genom staten och fredfulla samhällsomvandlingar kommer
39 därmed nästan uteslutande att antingen krossas eller förvandla till konfliktfyllda sådana.

40
41 Polisen slår till först när vi försöker ta över våra arbetsplatser, när vi demonstrerar och när
42 fattigdomen blir ett problem för kapitalet. Trots att ett fredfullt omkullkastande är att föredra,
43 är möjligheten för en sådan baserad på väldigt specifika omständigheter, såsom koloniernas
44 befrielseörelser, samt statens och kapitalets kollaps i Portugals Nejlíkerevolution.

45
46 Att påstå att den socialistiska samhällsomvändningen i Sverige "skall" ske på fredlig väg är att
47 överdriva de subjektiva faktorerna i en revolution och att underordna arbetarklassens
48 materiella situation till fördelen av hur vänstern anser att arbetarklassen bör bete sig. Ung
49 Vänster dikterar inte klasskampens villkor eller utveckling.

50
51 *Vi yrkar*

52 **Att** på sida 25, rad 44-46, stryka meningen "Som situationen ser ut i Sverige idag ser vi det

1 som en självklarhet att en socialistisk samhällsomvandling i Sverige skall ske på fredlig
2 väg".

3
4 *Gottfrid Nilsson, Ung Vänster Skövde, Jakob Jarnhed, Ung Vänster Norrort*

5
6 *Se programkommitténs svar på motion PP16 efter motion PP17.*

7 8 9 **PP17 - En revolution är inte en middagsbjudning**

10 Vi är ett revolutionärt förbund som erkänner statens borgerliga klasskaraktär och att det
11 faktum att vi har demokratiska val inte ändrar det faktum att staten främst är ett verktyg för
12 borgerligheten att påtvinga arbetarklassen sin vilja. Slutsatsen som bör dras av tidigare
13 socialistiska samhällsomvandlingar är att de alltid kommer att drabbas av stort motstånd,
14 oavsett hur deras revolution har sett ut. Imperialismen kommer alltid att slå ner hårt på varje
15 försök till socialism, och att därmed förlita sig på att den härskande klassen kommer att lämna
16 över makten utan motstånd är i vår mening naivt. En skrivning som bättre erkänner det
17 motstånd vi antagligen kommer att mötas av ger i vår mening en mer realistisk bild av hur
18 socialismen i Sverige kommer att uppnås.

19
20 *Vi yrkar*

21 **Att** på sid 25 rad 40-46 ersätta stycket med följande:
22 "Väpnad kamp får inte romantiseras. Emellertid kan det i många fall vara det enda
23 sättet att uppnå sina mål - vare sig det handlar om befrielseörelser runt om i världen
24 eller en framtida svensk revolution. Som läget ser ut idag arbetar Ung Vänster
25 fullständigt inom fredliga ramar, men en framtida samhällsomdaning lär inte tas emot
26 fredligt av krafter som tjänar på systemets fortlevnad."

27
28 *Fabian Harling, Ung Vänster Södra Bohuslän, Farima Sha, Ung Vänster Norra Göteborg, My*
29 *Kårlycke, Ung Vänster Hisingen*

30 31 32 **Programkommitténs svar på motion PP16 och PP17:**

33 Motionerna handlar om att antingen stryka eller ändra på stycket som berör vår syn på våld
34 och fredlighet vid en framtida socialistisk samhällsomvandling i Sverige. Programkommittén gör
35 en annan tolkning av skrivningen i principprogrammet än motionärerna till båda motionerna.
36 För precis som påpekas så är den nuvarande skrivningen "som Sverige ser ut *idag* är det en
37 självklarhet att en socialistisk samhällsomvandling ska ske på fredlig väg". Betoningen på hur vi
38 ser på läget är *idag* är just för att vi, precis som motionärerna till motionen "vi bestämmer inte
39 över klasskampen" inte vill sja allt för mycket om exakt hur klasskampen och den socialistiska
40 samhällsomdaningen kommer att se ut. I den text som motionärerna till "En revolution är
41 ingen middagsbjudning" vill föra in i principprogrammet låter det snarare som att en våldsam
42 revolution är en nödvändighet för en socialistisk samhällsomvandling ska kunna ske snarare än
43 något som kan komma att vara nödvändigt, något som vi vänder oss emot.

44
45 *Programkommittén föreslår kongressen*

46 **Att** avslå motion PP16

47 **Att** avslå motion PP17

48 49 50 **PP18 Bort med kapitalismen ur min socialism!**

51 I Principprogrammet slår Ung Vänster fast att de vinster som extraheras i form av mervärde är
52 en huvudsaklig grund till exploateringen av arbetarklassen. Därmed är det underligt när vi

1 sedan, i stycket där vi beskriver det socialistiska samhället, talar om en optimal fördelning av
2 vinsterna. Att vinst existerar är ett säkert tecken på att kapitalet - och därmed utsugningen av
3 arbetarklassen - inte har avskaffats. Kapitalistiska produktionskategorier kommer inte att
4 fortsätta existera efter kapitalismens avskaffande. I övergången till det kapitalistiska
5 produktionssättet talade vi inte om hur tiondet (som var en feodal skatt på en tiondel av
6 jordbrukarnas produktion) skulle omorganiseras på "rättvist" vis.

7
8 *Vi yrkar*
9 **Att** på sida 28, rad 16 ersätta ordet "Vinster" med "Samhällets sociala produkt".

10
11 *Gottfrid Nilsson, Ung Vänster Skövde, Jakob Jarnhed, Ung Vänster Norrort*

12
13
14 **Programkommitténs svar på motion PP18:**
15 Hur mycket människan producerar är inte endast avhängt mängden arbetstid hon lägger ner.
16 Det påverkas även av t.ex. en utveckling av produktionsmedlen – om vi kan producera i en
17 snabbare och mer effektiv takt blir mervärdet per arbetad timme större. Programkommittén
18 menar att det finns all anledning att tro att vi i ett jämlikt samhälle kommer att kunna arbeta
19 mindre, tära mindre på jordens resurser och samtidigt producera något mer än endast det som
20 behövs för den basala överlevnaden. Detta överskott bör gå till det gemensamma – om det så
21 är en simhall, som ett digitalt bibliotek eller nya plantor i parken – och det tror vi är en rimlig
22 syn på produktionsöverskott i framtiden. Vi menar inte att det är problematiskt att semantiskt
23 tala om vinster – snarare tycker vi att motionärernas formulering "Samhällets sociala produkt"
24 krånglar till och försvårar förståelsen av vårt principprogram, så väl för intresserade
25 utomstående som för våra egna medlemmar.

26
27 *Programkommittén föreslår kongressen*
28 **Att** avslå motion PP18

29
30